

الف) تستی

۱. معروف به کار خوب و ارزشمندی گفته می شود که :
- ۲: مورد تایید عقل باشد ۳: آنچه در مقابل منکر است ۴: همه گزینه ها
۲. «.....» یک حاکم ظالم و یا «.....» مسئولان حکومتی از با ارزشترین اعمال محسوب شده است .
۱. امر به معروف - نهی از منکر
۲. نهی از منکر - امر به معروف
۳. امر به معروف - امر به معروف
۴. نهی از منکر - نهی از منکر .

ب) جای خالی

۳. اگر واجبی مانند نماز خواندن ترک گردد جای..... است و اگر معصیتی مانند غیبت یا دروغ انجام شود، محل..... است.
۴. معروف به گفته می شود که مورد تأیید و باشد.
۵. به کارهای خوب و ارزشمندی گفته می شود که مورد تایید عقل و شرع است. و..... به کارزشت و ناپسندی گفته می شود که عقل و شرع آن را تایید نمی کند.

ج) صحیح و غلط

۶. لحن گفتار در امر به معروف و نهی از منکر همیشه یکسان نیست و بستگی به شرایط دارد.
۷. در جامعه اسلامی تنها مردم هستند که وظیفه دارند یکدیگر را امر به معروف و نهی از منکر کنند

د) کوتاه پاسخ

۸. چرا در روایات امر به معروف و نهی از منکر از واجبات دیگر برتر شمرده شده و نسبت به بی اعتنایی به آن هشدار شدید داده شده است؟
۹. حدیثی در رابطه ی اهمیت امر به معروف و نهی از منکر بنویسید:
۱۰. اهمیت امر به معروف و نهی از منکر را از نظر علی (ع) بنویسید:
۱۱. آیا لحن گفتار در امر به معروف و نهی از منکر یکسان است ؟
۱۲. معروف و منکر را تعریف کنید:
۱۳. شیوه های امر به معروف و نهی از منکر را بنویسید.

ه) پاسخ کامل

۱۴. چرا روشهای غیر مستقیم در امر به معروف و نهی از منکر موثرتر از روش های مستقیم و اشاره صریح است؟
۱۵. چرا امر به معروف و نهی از منکر از واجبات برتر شمرده می شود با ذکر حدیث بنویسید :
۱۶. معروف و منکر را تعریف کرده بفرمایید چه روشی در آن مناسب است ؟ چرا؟

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۱)

۱۷. امر به معروف و وظیفه حکومت است یا مردم؟ توضیح دهید :
۱۸. بهترین روش در امر به معروف و نهی از منکر چه روشی است؟ با مثال توضیح دهید.
۱۹. نمونه ای از شیوه عملی و غیر مستقیم امر به معروف و نهی از منکر را در رفتار امام حسن و امام حسین علیهما السلام بنویسید
۲۰. چرا امر به معروف و نهی از منکر دو واجب جداگانه هستند؟

ز) تعریف کنید

۲۱. معروف

۲۲. حسیه

پاسخنامه درس ۱

تستی

۱. گزینه «۴» ص ۹ کتاب درسی « معروف در مقابل منکر است و به کار خوب و ارزشمندی گفته می شود که مورد تأیید عقل و شرع باشد»

۲. گزینه «۲» ص ۱۱ کتاب درسی « نهی از منکر یک حاکم ظالم، و یا امر به معروف مسئولان حکومتی، از با ارزش ترین اعمال محسوب شده...»

جای خالی

۳. امر به معروف / نهی از منکر

۴. کار خوب و ارزشمندی / عقل و شرع است

۵. معروف / منکر

صحیح یا غلط

۶. صحیح

۷. غلط

کوتاه پاسخ

۸. اگر در یک جامعه «امر به معروف و نهی از منکر» ترک شود، سایر واجبات، مانند نماز و روزه نیز کم کم به فراموشی سپرده خواهد شد. ص ۱۰ کتاب درسی

۹. امیرالمؤمنین می فرماید: «همه اعمال نیک و (حتی) جهاد در راه خدا در برابر «امر به معروف و نهی از منکر» مانند قطره ای در برابر دریاست.» ص ۱۰ کتاب درسی

۱۰. «همه اعمال نیک و (حتی) جهاد در راه خدا در برابر «امر به معروف و نهی از منکر» مانند قطره‌های در برابر دریاست.» و خداوند سبحان مردمان گذشته را تنها به این دلیل از رحمت خویش محروم ساخت که «امر به معروف و نهی از منکر» را ترک کردند. ص ۱۰ کتاب درسی

۱۱. لحن گفتار در امر به معروف و نهی از منکر همیشه یکسان نیست و بستگی به شرایط دارد. ص ۹ کتاب درسی

۱۲. معروف به کارهای خوب و ارزشمندی گفته می‌شود که مورد تایید عقل و شرع است. و منکر به کارزشت و ناپسندی گفته می‌شود که عقل و شرع آن را تایید نمی‌کند. ص ۹ کتاب درسی

۱۳. از توصیه دوستانه تا دستور آمرانه از گفتار صریح تا درخواست غیرمستقیم قهر و مبارزه منفی تا قیام و حرکت. ص ۱۱

پاسخ کامل

۱۴. روش‌های غیرمستقیم به علت اینکه مقاومت کمتری در برابر آن صورت می‌گیرد و مخاطب احساس شرمندگی و حقارت نمی‌کند، مؤثرتر از روش‌های مستقیم و اشاره صریح است. ص ۱۱ کتاب درسی

۱۵. اگر در یک جامعه «امر به معروف و نهی از منکر» ترک شود، سایر واجبات، مانند نماز و روزه نیز کم‌کم به فراموشی سپرده خواهد شد. امیرالمؤمنین می‌فرماید: «همه اعمال نیک و (حتی) جهاد در راه خدا در برابر «امر به معروف و نهی از منکر» مانند قطره‌ای در برابر دریاست.» ص ۱۰ کتاب درسی

۱۶. معروف به کارهای خوب و ارزشمندی گفته می‌شود که مورد تایید عقل و شرع است. و منکر به کارزشت و ناپسندی گفته می‌شود که عقل و شرع آن را تایید نمی‌کند. (ص ۹ کتاب) روش‌های غیرمستقیم به علت اینکه مقاومت کمتری در برابر آن صورت می‌گیرد و مخاطب احساس شرمندگی و حقارت نمی‌کند، مؤثرتر از روش‌های مستقیم و اشاره صریح است. ص ۱۱ کتاب

۱۷. سکوت نکردن در برابر انحراف و ظلم، وظیفه همه است و اختصاص به عده‌ای خاص ندارد. همانطور که افراد یک جامعه، وظیفه دارند یکدیگر و مسئولان را «امر به معروف و نهی از منکر» کنند، حکومت نیز وظیفه دارد مانع انجام منکر و ترک معروف در جامعه گردد. ص ۱۲ کتاب درسی

۱۸. روش‌های غیرمستقیم به علت اینکه مقاومت کمتری در برابر آن صورت می‌گیرد و مخاطب احساس شرمندگی و حقارت نمی‌کند، مؤثرتر از روش‌های مستقیم و اشاره صریح است، ولی به کارگیری این روش‌ها نیازمند ابتکار و اندیشه است. نمونه مشهور این روش، رفتار امام حسن و امام حسین در سنین کودکی با پیرمرد مسلمانی است که اشتباه وضو می‌گرفت و آن دو بزرگوار، از پیرمرد درخواست کردند که قضاوت کند کدامیک بهتر وضو می‌گیرد. و بدین صورت بدون هیچ کلامی، پیرمرد اشتباه خود را متوجه شد و از ایشان تشکر نمود. ص ۱۱ کتاب درسی

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۱)

۱۹. نمونه مشهور این روش، رفتار امام حسن و امام حسین در سنین کودکی با پیرمرد مسلمانی است که اشتباه وضو می گرفت و آن دو بزرگوار، از پیرمرد درخواست کردند که قضاوت کند کدامیک بهتر وضو می گیرد. و بدین صورت بدون هیچ کلامی، پیرمرد اشتباه خود را متوجه شد و از ایشان تشکر نمود. ص ۱۱ کتاب درسی

۲۰. «امر به معروف» و «نهی از منکر» در حقیقت دو واجب جداگانه اند که معمولاً با یکدیگر نام برده می شوند، و از نظر مفهوم و مصداق با یکدیگر تفاوت دارند. اگر واجبی، مانند نماز خواندن، ترک گردد، جای «امر به معروف» است، و اگر معصیتی، مانند غیبت یا دروغ انجام شود، محل «نهی از منکر» است. در نتیجه، این دو فریضه، کاربردهای جداگانه داشته و دو واجب به شمار می آیند. ص ۹ کتاب درسی

تعریف کنید

۲۱. به کار خوب و ارزشمندی گفته می شود که مورد تأیید عقل و شرع باشد. ص ۹ کتاب درسی

۲۲. تشکیلاتی به نام «حسبیه» در حکومت های اسلامی وجود داشت که بر رفتارهای اجتماعی مردم و کسب و کار آنها نظارت می کرد. ص ۱۲ کتاب درسی

الف) تستی

۱. امر به معروف و نهی از منکر از کدامیک از اقسام واجبات است؟
- ۱: واجب عینی ۲: واجب کفایی ۳: واجب تعبدی ۴: واجب تخییری
۲. در مسئله امر به معروف و نهی از منکر - مراحل شدید استفاده از زور که ممکن است به ضرب و جرح منجر شود مگر در مورد دفاع از و خود یا دیگران .
- ۱: جایز نیست - مال - جان ۲: واجب نیست - جان - ناموس
- ۳: جایز نیست - جان - ناموس ۴: واجب نیست - مال - جان .

ب) جای خالی

۳. و از شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر است .
۴. «امر به معروف و نهی از منکر» جزء واجبات است
۵. کمتر موردی یافت می شود که امر به معروف و نهی از منکر بی تاثیر باشد، آنچه مهم است می باشد
۶. مراحل شدید استفاده از زور که ممکن است به ضرب و جرح منجر شود جایز نیست مگر در

ج) صحیح و غلط

۷. امر به معروف و نهی از منکر جزء واجبات عینی است
۸. نگاه به حریم خصوصی دیگران (مانند نگاه به داخل منزل، موبایل و...) تجسس محسوب شده ولی حرام نیست
۹. جهاد در برابر دشمنان نوعی « امر به معروف و نهی از منکر » عملی محسوب می شود
۱۰. اگر جان و ناموس خود و دیگران و اسلام در خطر باشد استفاده از زور در امر به معروف و نهی از منکر جایز می باشد
۱۱. در صورت هجوم دشمنان به کشور اسلامی برای دفاع، اجازه امام معصوم یا ولی فقیه لازم است.

د) کوتاه پاسخ

۱۲. مراحل شدید و استفاده از زور در چه موردی جایز است؟
۱۳. اگر امر به معروف و ناهی از منکر علم کافی نداشته باشد چه مسائل و مشکلاتی پیش می آید؟

ه) پاسخ کامل

۱۴. از شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر در مورد (تشخیص معروف و منکر) توضیح دهید.
۱۵. مراتب امر به معروف و نهی از منکر را نام ببرید و یک مورد را به دلخواه توضیح دهید.
۱۶. شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر را نام برده یکی را توضیح دهید .
۱۷. یکی از شرایط وجوب امر و نهی (مفسده نداشتن است) توضیح دهید:

۱۸. مراحل استفاده از زور چه حکمی دارد؟ در چه صورتی باید انجام شود؟

۱۹. مرتبه قلبی امر به معروف ونهی از منکر را شرح دهید

۲۰. توضیح دهید امر به معروف ونهی از منکر چه نوع واجبی است؟

پاسخنامه درس ۲

تستی

۱. گزینه «۲» ص ۱۵ کتاب درسی «امر به معروف ونهی از منکر جزء واجبات کفایی است»

۲. گزینه «۳» ص ۱۷ کتاب درسی «مراحل شدید استفاده از زور که ممکن است به ضرب و جرح منجر شود جایز نیست، مگر در مورد دفاع از جان و ناموس خود یا دیگران.»

جای خالی

۳. دو مورد از این چهار مورد «۱. تشخیص معروف و منکر ۲. مفسده نداشتن ۳. قصد تکرار گناه ۴. احتمال تأثیر» ص ۱۵ کتاب درسی

۴. کفایی ص ۱۵ کتاب درسی

۵. یافتن شیوه و روش مناسب ص ۱۶ کتاب درسی

۶. دفاع از جان و ناموس خود یا دیگران ص ۱۷ کتاب درسی

صحیح یا غلط

۷. غلط ص ۱۵ کتاب درسی

۸. غلط ص ۱۵ کتاب درسی

۹. صحیح ص ۱۷ کتاب درسی

۱۰. صحیح ص ۱۷ کتاب درسی

۱۱. غلط در مورد دفاع نیاز به اذن معصوم نیست ولی در هنگام جهاد اذن لازم است ص ۱۷ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۱۲. مراحل شدید استفاده از زور که ممکن است به ضرب و جرح منجر شود جایز نیست، مگر در مورد دفاع از جان و ناموس خود یا دیگران. ص ۱۷ کتاب درسی

۱۳. اگر آمر و ناهی، علم کافی نداشته باشد و مصادیق معروف و منکر را به درستی تشخیص ندهد، به جای کمک به تقویت دینداری در جامعه، موجب گمراهی مردم و تبدیل مستحبات به واجبات یا مکروهات به محرمات، می شود. ص ۱۵ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۴. اولین شرط آمر به معروف و ناهی از منکر، اطلاع از احکام شرع و موارد واجب و حرام است. اگر آمر و ناهی، علم کافی نداشته باشد و مصادیق معروف و منکر را به درستی تشخیص ندهد، به جای کمک به تقویت دینداری در جامعه، موجب گمراهی مردم و تبدیل مستحبات به واجبات یا مکروهات به محرّمات، می شود. بنابراین، شرط اول آن است که بداند آنچه ترک شده، واجب بوده است و آنچه انجام گرفته منکر است. ص ۱۵ کتاب درسی

۱۵. مرتبه قلبی - زبانی - عملی / مرتبه قلبی: بدترین حالت در جامعه آن است که فرد، امری ناپسند یا مورد نیاز را در جامعه مشاهده نماید ولی در وجود خود نسبت به آن بی تفاوت باشد. در این مرتبه، شخص، ناراحتی قلبی خود را به سبب مشاهده گناه، از طریق چهره، طرز نگاه یا رفتار به مخاطب انتقال می دهد و به مخاطب می فهماند که کارش اشتباه است و مورد رضایت و تأیید نیست. این مرتبه، خود دارای درجات متعدد است که از حالت صمیمانه و دوستانه آغاز، و به حالت جدی و غیر محبت آمیز می تواند منتهی شود. مرتبه زبانی: در صورتی که مخاطب با زبان رفتار متوجه زشتی عمل خود نشود و از آن دست بردارد، نوبت به مرحله زبانی می رسد؛ صحبت، سؤال، نصیحت، تشویق و توصیه، از درجات خفیف این مرتبه اند؛ گاهی نیز لازم است از مراحل شدید زبانی مانند سرزنش و بازخواست استفاده نمود. تشخیص مرحله و درجه مناسب، بستگی به شرایط زمانی و مکانی دارد و باید با دقت تمام، صورت گیرد. مرتبه عملی: این مرتبه عبارت است از دور نمودن ابزار گناه، جلوگیری از انجام گناه، تدبیر عملی برای انصراف فرد از معصیت و مشغول نمودن وی به کارهای مفید، آموزش عملی ترک منکر و انجام معروف از طریق عمل به معروف و ترک منکر و الگو بودن برای دیگران، و به طور کلی؛ تمام اقدامات عملی جهت دور نمودن فرد از محیط گناه. ص ۱۷ کتاب درسی

۱۶. تشخیص معروف و منکر - مفسده نداشتن - قصد تکرار گناه - احتمال تأثیر / تشخیص معروف و منکر: اولین شرط آمر به معروف و ناهی از منکر، اطلاع از احکام شرع و موارد واجب و حرام است. اگر آمر و ناهی، علم کافی نداشته باشد و مصادیق معروف و منکر را به درستی تشخیص ندهد، به جای کمک به تقویت دینداری در جامعه، موجب گمراهی مردم و تبدیل مستحبات به واجبات یا مکروهات به محرّمات، می شود. مفسده نداشتن: اگر نهی، موجب مفسده بزرگتر از ترک واجب یا انجام منکر باشد، نه تنها واجب نیست؛ بلکه حرام است؛ مثلاً اگر نهی از منکر در حضور دیگران، موجب ریختن آبروی فرد مسلمان در جامعه شود، جایز نیست و باید به زمان و مکان مناسب تری موکول شود. همچنین اگر این کار مستلزم انجام گناهی دیگر باشد جایز نیست؛ مانند ورود به حریم شخصی افراد، تجسس، افشای سرّ و ...؛ زیرا تجسس در امور شخصی افراد جایز نیست و حرام است. قصد تکرار گناه: در صورتی که فرد خطاکار از کار خود پشیمان شده و قصد انجام مجدد گناه را نداشته باشد، وجوب تذکر ساقط می شود. احتمال تأثیر: از دیگر شرایط وجوب، مؤثر بودن یا احتمال تأثیر است. اگر قرائن به گونه ای است که شخص تشخیص می دهد که امر به معروف و نهی از منکر تأثیر نمی گذارد، بر او واجب نیست، گرچه ممکن

است مستحب باشد. اگر احتمال تأثیر عکس دهد، انجام آن جایز نیست؛ بلکه باید با تغییر روش و در فرصت و شرایط مناسب به انجام آن اقدام کند. ص ۱۵ کتاب درسی

۱۷. اگر نهی، موجب مفسده بزرگتر از ترک واجب یا انجام منکر باشد، نه تنها واجب نیست؛ بلکه حرام است؛ مثلاً اگر نهی از منکر در حضور دیگران، موجب ریختن آبروی فرد مسلمان در جامعه شود، جایز نیست و باید به زمان و مکان مناسب تری موقوف شود. همچنین اگر این کار مستلزم انجام گناهی دیگر باشد جایز نیست؛ مانند ورود به حریم شخصی افراد، تجسس، افشای سر و ...؛ زیرا تجسس در امور شخصی افراد جایز نیست و حرام است. ص ۱۵ کتاب درسی

۱۸. مراحل شدید استفاده از زور که ممکن است به ضرب و جرح منجر شود جایز نیست، مگر در مورد دفاع از جان و ناموس خود یا دیگران. همچنین اگر اسلام در خطر باشد، با اذن امام معصوم یا ولی فقیه باید به مقابله با دشمنان اسلام پرداخت. از این رو، جهاد در برابر دشمنان نیز نوعی «امر به معروف و نهی از منکر» عملی محسوب می شود. ص ۱۷ کتاب درسی

۱۹. بدترین حالت در جامعه آن است که فرد، امری ناپسند یا مورد نیاز را در جامعه مشاهده نماید ولی در وجود خود نسبت به آن بی تفاوت باشد. در این مرتبه، شخص، ناراحتی قلبی خود را به سبب مشاهده گناه، از طریق چهره، طرز نگاه یا رفتار به مخاطب انتقال می دهد و به مخاطب می فهماند که کارش اشتباه است و مورد رضایت و تأیید نیست. این مرتبه خود دارای درجات متعدد است که از حالت صمیمانه و دوستانه آغاز، و به حالت جدی و غیرمحبت آمیز می تواند منتهی شود. ص ۱۷ کتاب درسی

۲۰. «امر به معروف و نهی از منکر» جزء واجبات کفایی است؛ یعنی از کارهایی است که انجام آن بر همه واجب است و اگر همه از انجام آن شانه خالی کنند، همگی گناهکار خواهند بود و در صورتی که با انجام یک فرد یا گروه، منکر ترک و معروف انجام شود، وظیفه از سایرین ساقط می شود. ص ۱۵ کتاب درسی

الف) تستی

۱. فردی که در میدان جهاد با کفار و مشرکان کشته می شود..... و افرادی که خارج از معرکه ی جهاد به شهادت می رسند..... به خاک سپرده می شوند.

۱: با غسل و کفن - بدون غسل و کفن و با همان لباسهای جنگ

۲: بدون غسل و کفن - با غسل و کفن و با همان لباسهای جنگ

۳: بدون غسل و کفن و با همان لباسهای جنگ - با غسل و کفن

۴: بدون غسل و کفن با همان لباسهای جنگ - بدون غسل و کفن

ب) جای خالی

۲. دفاع از اسلام و مسلمانان است و نیازمند اجازه والدین

۳. عبارت است از جهاد با کفار برای برچیدن نظام ظلم و گسترش عدالت

۴. تمام گناهان شهید به جز به هنگام شهادت بخشیده می شود .

۵. سرنوشت افرادی که در جنگ به اسارت در می آیند در اختیار یا است.

۶. تهاجم دشمن گاهی و گاهی و گاهی جهت است.

۷. دفاع از اسلام و مسلمانان واجب است و نیازمند نیست

۸. اگر متجاوز پا به فرار گذاشت به او ضربه ای وارد کند ، و گر نه

۹. اگر اسلام در خطر باشد نیازی به اذن یا نیسن و باید به مقابله با دشمنان اسلام پرداخت

ج) صحیح و غلط

۱۰. در دفاع رعایت مراتب لازم است، اما اگر بدانند با مراعات ترتیب وقت از دست می رود لازم نیست.

د) کوتاه پاسخ

۱۱. جهاد ابتدایی را تعریف نمایید.

۱۲. انواع دفاع را نام ببرید.

۱۳. در « دفاع رعایت مراتب لازم است » یعنی چه ؟

ه) پاسخ کامل

۱۴. چه شهادایی نیاز به غسل و کفن دارند و چه شهادایی نیاز به غسل کفن ندارند؟

۱۵. جهاد را تعریف کرده انواع آن را بنویسید؟

۱۶. تفاوت جهاد با جنگ افروزی چیست ؟

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۳)

۱۷. دفاع از کیان اسلام و حریم مسلمانان به چه معناست؟ شرح دهید.

۱۸. جهاد ابتدایی یعنی چه؟ و هدف از آن چیست؟

۱۹. به طور کامل توضیح دهید که اگر فرد متجاوز به انسان هجوم آورد و خواست او را به قتل برساند چه باید کرد؟

۲۰. سه مورد از احکام و آداب جهاد و دفاع را نام ببرید:

ز) تعریف کنید

۲۱. جهاد

پاسخنامه درس ۳

تستی

۱. گزینه «۳» ص ۲۴ کتاب درسی «فردی که در میدان جهاد با کفار یا مشرکان کشته می شود، بدون غسل و کفن و با همان لباس های جنگ به خاک سپرده می شود. اما افرادی که خارج از معرکه جهاد به شهادت می رسند، باید غسل و کفن شوند.»

جای خالی

۲. واجب / نیست	ص ۲۴ کتاب درسی
۳. جهاد ابتدایی	ص ۲۱ کتاب درسی
۴. حق الناس	ص ۲۴ کتاب درسی
۵. معصوم یا ولی فقیه	ص ۲۴ کتاب درسی
۶. نظامی / فرهنگی / تصرف سرزمین	ص ۲۳ کتاب درسی
۷. اجازه والدین	ص ۲۴ کتاب درسی
۸. جایز نیست / ضامن است	ص ۲۴ کتاب درسی
۹. ولی معصوم یا ولی فقیه	ص ۲۳ کتاب درسی

صحیح یا غلط

۱۰. صحیح ص ۲۵ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۱۱. عبارت است از جهاد با کفار برای برچیدن نظام ظلم و گسترش عدالت. ص ۲۱ کتاب درسی
۱۲. دفاع از کیان اسلام و حریم مسلمانان دفاع از جان، ناموس و اموال خود ص ۲۳ و ۲۴ کتاب درسی
۱۳. در دفاع، رعایت مراتب، لازم است و تازمانی که با اقدام خفیف تر می توان خطر را برطرف نمود، نباید دست به کار شدید تر زد. ص ۲۵ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۴. فردی که در میدان جهاد با کفار یا مشرکان کشته می شود، بدون غسل و کفن و با همان لباس های جنگ به خاک سپرده می شود. اما افرادی که خارج از معرکه جهاد به شهادت می رسند، باید غسل و کفن شوند. ص ۲۴ کتاب درسی

۱۵. جهاد عبارت است از تلاش و مبارزه در راه خداوند و دفاع از مسلمانان و مظلومان، به منظور برپاداشتن حق و عدالت و برطرف ساختن ظلم و تجاوز و فتنه و فساد. جهاد دفاعی - جهاد ابتدایی ص ۲۱ کتاب درسی

۱۶. جهاد با کفار برای برچیدن نظام ظلم و گسترش عدالت. هدف از جهاد، کشورگشایی نیست؛ بلکه هدف آن، رفع موانع سلطه گران و بهره مندی مردم از حق هدایت و آشنایی با اسلام، و برخورداری از حق آزادی و عدالت است. ص ۲۱ کتاب درسی

۱۷. اگر دشمن، به شهر یا مرز یک کشور اسلامی هجوم آورد، و خطر، جامعه اسلامی و مسلمانان را تهدید کند، بر همه مسلمانان واجب است تا به هر وسیله ممکن، با بذل مال یا جان خویش، از حریم اسلام و مسلمانان دفاع نمایند و به اجازه امام معصوم یا ولی فقیه نیازی نیست. ص ۲۳ کتاب درسی

۱۸. عبارت است از جهاد با کفار برای برچیدن نظام ظلم و گسترش عدالت. هدف از این نوع جهاد، کشورگشایی نیست؛ بلکه هدف آن، رفع موانع سلطه گران و بهره مندی مردم از حق هدایت و آشنایی با اسلام، و برخورداری از حق آزادی و عدالت است. ص ۲۱ کتاب درسی

۱۹. اگر فرد متجاوز، به انسان هجوم آورد و خواست او را به قتل برساند، واجب است به هر وسیله ممکن، او را دفع کند و جایز نیست که تسلیم وی شده، تن به ظلم دهد. و اگر امکان داشته باشد که از چنگ مهاجم فرار کند، چنین کاری جایز است و اگر متجاوز پا به فرار گذاشت جایز نیست به او ضربه ای وارد کند، و گرنه ضامن است. ص ۲۴ کتاب درسی

۱۰. ۱. دفاع از اسلام و مسلمانان واجب است و نیازمند اجازه والدین نیست، هر چند سزاوار این است که حتی المقدور رضایت آنان نیز جلب شود. ۲. فردی که در میدان جهاد با کفار یا مشرکان کشته می شود، بدون غسل و کفن و با همان لباس های جنگ به خاک سپرده می شود. اما افرادی که خارج از معرکه جهاد به شهادت می رسند، باید غسل و کفن شوند. ۳. تمام گناهان شهید، به جز حق الناس، به هنگام شهادت بخشیده می شود. ۴. از آداب جهاد این است که در صورت امکان، ابتدا دشمن را موعظه کنند، و در صورتی که صادقانه پذیرفتند، با آنان قرارداد صلح امضا نمایند. مسلمانان وظیفه دارند تا زمانی که دشمن آن را نقض نکند، به این قرارداد پایبند باشند و مال و جان آنان را محترم شمارند. ۵. سرنوشت افرادی که در جنگ به اسارت درمی آیند در اختیار امام معصوم یا ولی فقیه است. ص ۲۴ کتاب درسی

تعریف کنید

۲۱. عبارت است از تلاش و مبارزه در راه خداوند و دفاع از مسلمانان و مظلومان، به منظور برپاداشتن حق و عدالت و برطرف ساختن ظلم و تجاوز و فتنه و فساد. ص ۲۱ کتاب درسی

الف) تستی

۱. ارتباط صمیمانه و دوستی با نامحرم به قصد تجربه و همسر یابی:
 ۱: جایز نیست
 ۲: با اجازه ی خانواده جایز است
 ۳: در صورت رضایت طرفین جایز است
 ۴: بصورت عدم حضوری و مثلا با پیامک جایز است
 ۲. رابطه ها را مشخص کنید.

نامحرم	محرم	
☐	☐	الف: عمو و دایی شوهر
☐	☐	ب: شوهر خواهر
☐	☐	ج: عمه و خاله ی همسر
☐	☐	د: برادر شوهر
☐	☐	ه: زن برادر
☐	☐	و: برادر زن

۳. گفت و گو با نامحرم در صورت ضرورت با رعایت حدود شرعی است و بیش از حد ضرورت است .
 ۱: مباح - حرام
 ۲: جایز - مکروه
 ۳: مکروه - حرام
 ۴: حرام - حرام

ب) جای خالی

۴. حضور دو نامحرم در مکانی که شخص دیگری به آنجا رفت و آمد ندارد است.
 ۵. گفت و گو با نامحرم در صورت ضرورت با رعایت حدود شرعی و بیش از حد ضرورت است.
 ۶. کسانی که به واسطه خویشاوندی با انسان محرم می شوند می گویند.
 ۷. کسانی که به سبب ازدواج با انسان محرم می شوند نام دارد.

ج) صحیح و غلط

۸. گفت گو با نامحرم در صورت ضرورت با رعایت حدود شرعی جایز و بیش از حد ضرورت مکروه است.
 ۹. حضور دو نامحرم در مکانی که شخص دیگری به آنجا رفت و آمدی ندارد اگر برای کار خیر باشد حرام نیست.
 ۱۰. شوهر خواهر، زن برادر، خواهر زن، و برادر شوهر، همگی نامحرم هستند.
 ۱۱. « فرزند خوانده » محرم محسوب می شود.

د) کوتاه پاسخ

۱۲. نامحرم به چه کسی گفته می شود؟

۱۳. گفتگو با نامحرم در صورتی که فرد قصد جدی و آمادگی برای ازدواج دارد در چه صورتی مجاز است؟

۱۴. پسران و دختران هر یک نسبت به چه کسانی محرم هستند؟

۱۵. حکم خواهر زن از نظر محرمیت چیست. ازدواج با او در چه صورتی صحیح است؟

۵) پاسخ کامل

۱۶. انواع محارم را نام ببرید و یک مثال از هر یک ذکر نمایید.

۱۷. دو مورد از حدود و احکام ارتباط با نامحرم را نام برده یک مورد را به دلخواه توضیح دهید؟

۱۸. اجرای حدود تعیین شده در معاشرت چه اثراتی دارد؟ دو مورد.

۱۹. چرا دین اسلام در مورد معاشرت محرم و نامحرم محدودیت ایجاد کرده است؟

۲۰. تفاوت محارم نسبی با سببی را بنویسید.

۲۱. حدود گفت و گوی افراد نامحرم را توضیح دهید؟

و) تعریف کنید

۲۲. رضاعی

۲۳. محرم

ز) نام ببرید

۲۴. سه مورد از فلسفه ی تعیین حدود معاشرت در اسلام

۲۵. مشخص کنید هر یک از افراد زیر محرم است یا نامحرم و نوع محرمیت را مشخص کنید.

الف) دایی و عمو و مادر (ب) فرزند خوانده (ج) ناپدری (د) خواهر زن

پاسخنامه درس ۴

تستی

۱. گزینه «۱» ص ۳۰ کتاب درسی «ارتباط صمیمانه و دوستی با نامحرم، هر چند به قصد کسب تجربه یا همسریابی باشد، جایز نیست.»

۲. کلیه موارد به جز مورد «و: برادر زن» نامحرم هستند.

۳. گزینه «۲» ص ۳۰ کتاب درسی «گفت و گو با نامحرم در صورت ضرورت، با رعایت حدود شرعی جایز، و بیش از حد ضرورت،

مکروه است.»

جای خالی

ص ۳۰ کتاب درسی

۴. حرام

ص ۳۰ کتاب درسی

۵. جایز / مکروه

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۴)

۶. محارم نسبی

ص ۲۹ کتاب درسی

۷. محارم سببی

ص ۲۹ کتاب درسی

صحیح یا غلط

۸. صحیح

ص ۳۰ کتاب درسی

۹. غلط

ص ۳۰ کتاب درسی

۱۰. صحیح

ص ۳۰ کتاب درسی

۱۱. غلط

ص ۲۹ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۱۲. «نامحرم» کسی است که معاشرت با وی محدودیت های شرعی و عرفی دارد و تنها با ازدواج، این محدودیت ها برداشته می شود. ص ۲۹ کتاب درسی

۱۳. فردی که قصد جدی و آمادگی لازم برای ازدواج را دارد، مجاز است با اجازه و نظارت خانواده دو طرف، سؤالات خود را از طرف مقابل بپرسد، به شرطی که از حدود شرعی خارج نشود و فضای گفت و گو از حالت عادی و رسمی خارج نگردد. ص ۳۰ و ابتدای ۳۱ کتاب درسی

۱۴. پدر، مادر، فرزند، خواهر، برادر، دایی، عمو، خاله، عمه، پدر بزرگ، مادر بزرگ، نوه، فرزند خواهر (خواهرزاده)، فرزند برادر (برادرزاده). همسر، مادر همسر، پدر همسر، همسر فرزند (داماد یا عروس)، همسر پدر (نامادری)، همسر مادر (ناپدری). ص ۲۹ کتاب درسی

۱۵. نامحرم است؛ اگر همسر انسان فوت نماید یا طلاق صورت گیرد، ازدواج با وی جایز خواهد بود. ص ۳۰ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۶. نسبی: پدر و مادر، سببی: همسر، رضاعی: کودک شیر خوار ص ۲۹ و ۳۰ کتاب درسی

۱۷. تماس بدنی: هرگونه تماس بدنی با نامحرم، حرام است. و فقط محارم اند که حق دارند در معاشرت های خود، با یکدیگر دست داده، روبوسی کرده و یکدیگر را در آغوش بگیرند. خلوت با نامحرم: حضور دو نامحرم در مکانی که شخص دیگری به آنجا رفت و آمد ندارد حرام است، حتی اگر برای کار خیر باشد. باقی ماندن در آن مکان حرام و حتی نماز خواندن در آن مکان اشکال دارد. آن دو نفر در صورت مواجه شدن با چنین شرایطی، واجب است فوراً آنجا را ترک کنند. گفت و گو: گفت و گو با نامحرم در صورت ضرورت، با رعایت حدود شرعی جایز، و بیش از حد ضرورت، مکروه است. اما ارتباط صمیمانه و دوستی با نامحرم، هر چند به قصد کسب تجربه یا همسریابی باشد، جایز نیست. روش برقراری ارتباط نیز تفاوتی ندارد؛ هرگونه نامه نگاری، ارتباط اینترنتی (چت)، پیامک یا گفت و گوی تلفنی، باید در چارچوب شرع باشد. فردی که قصد جدی و آمادگی

لازم برای ازدواج را دارد، مجاز است با اجازه و نظارت به عنوان نمونه، محرمیت با مادرزن که حتی پس از جدایی زن از شوهر از بین نمی رود. ص ۳۰ کتاب درسی

۱۸. احکام و دستورات دین در حوزه محرم و نامحرم که به عنوان «بهترین روش در تعامل افراد اجتماع»، از سوی خداوند حکیم به جهانیان ارائه شده است، جهت برقراری روابط سالم اجتماعی، تأمین سلامت روحی و روانی افراد، استحکام بنیان خانواده، و نیز حضور بدون مفسدهای مردان و زنان در فعالیتهای اجتماعی وضع شده و اجرای آن موجب کاهش جرم و جنایت، مزاحمت های اجتماعی، اختلافات خانوادگی، و امکان حضور بدون دغدغه افراد «عفیف»، «پاک» و «باغیرت»، با رعایت آراستگی ظاهری در جامعه خواهد شد ص ۲۹ کتاب درسی

۱۹. جهت برقراری روابط سالم اجتماعی، تأمین سلامت روحی و روانی افراد، استحکام بنیان خانواده، و نیز حضور بدون مفسده ای مردان و زنان در فعالیت های اجتماعی وضع شده و اجرای آن موجب کاهش جرم و جنایت، مزاحمت های اجتماعی، اختلافات خانوادگی، و امکان حضور بدون دغدغه افراد «عفیف»، «پاک» و «باغیرت»، با رعایت آراستگی ظاهری در جامعه خواهد شد. ص ۲۹ کتاب درسی

۲۰. نسبی (خویشاوندی): یعنی کسانی که به واسطه خویشاوندی با انسان «محرم» می باشند. یعنی کسانی که به سبب ازدواج به انسان «محرم» می شوند. ص ۲۹ کتاب درسی

۲۱. گفت و گو با نامحرم در صورت ضرورت، با رعایت حدود شرعی جایز، و بیش از حد ضرورت، مکروه است. اما ارتباط صمیمانه و دوستی با نامحرم، هر چند به قصد کسب تجربه یا همسریابی باشد، جایز نیست. روش برقراری ارتباط نیز تفاوتی ندارد؛ هر گونه نامه نگاری، ارتباط اینترنتی (چت)، پیامک یا گفت و گوی تلفنی، باید در چارچوب شرع باشد. فردی که قصد جدی و آمادگی لازم برای ازدواج را دارد، مجاز است با اجازه و نظارت خانواده دو طرف، سؤالات خود را از طرف مقابل بپرسد، به شرطی که از حدود شرعی خارج نشود و فضای گفت و گو از حالت عادی و رسمی خارج نگردد. ص ۳۰ و ۳۱ کتاب

تعریف کنید

۲۲. یعنی کسانی که به واسطه «شیر خوردن از یک مادر، با یکدیگر محرم می شوند. ص ۳۰ کتاب درسی

۲۳. محرم کسی است که از بستگان نزدیک محسوب می شود و ازدواج با او برای همیشه ممنوع است. ص ۲۹ کتاب درسی

نام ببرید

۲۴. تأمین سلامت روحی و روانی افراد، استحکام بنیان خانواده، کاهش جرم و جنایت، مزاحمت های اجتماعی، اختلافات خانوادگی. ص ۲۹ کتاب درسی

۲۵. الف: محرم نسبی (ص ۲۹) ب: نامحرم (ص ۲۹) ج: محرم سببی (ص ۳۰) د: نامحرم (ص ۳۰)

الف) تستی

۱. نگاه به حریم خصوصی دیگران؟
- ۱) اخلاقاً صحیح نمی باشد (۲) تجسس محسوب شده و حرام است (۳) با اجازه آن ها بلامانع است (۴) مطلقاً بلامانع است
۲. کدام مورد زیر در ارتباط با فلسفه حجاب صحیح نمی باشد؟
- ۱) زن متدین با رعایت حجاب و سایر احکام معاشرت می تواند بدون مزاحمت فعالیت اجتماعی داشته باشد.
- ۲) بی توجهی به حجاب و پوشش مناسب موجب جلب نگاه های ناپاک و متزلزل شدن خانواده می گردد.
- ۳) مهم ترین ثمره حجاب تغییر نگاه جنسیتی به زن، به نگاه انسانی به وی می شود.
- ۴) افزایش آرامش روانی با شناخته نشدن زنان عقیف و پاکدامن از زنان ناپاک .

ب) جای خالی

۳. نگاه به حریم خصوصی دیگران مانند نگاه داخل منزل محسوب شده و است.
۴. بهترین نوع پوشش که حجم بدن را نیز می پوشاند..... است که از دیر باز انتخاب زنان ایرانی و مسلمان بوده است.

ج) صحیح و غلط

۵. شکل حجاب رابطه مستقیمی با سطح اعتقاد و پایبندی به اصول و ارزش های اخلاقی و فرهنگی آن جامعه دارد.
۶. در طول تاریخ گرایش به پوشش یک گرایش فطری بوده است.
۷. حجاب مخصوص اسلام است و ربطی به سایر ادیان ندارد.
۸. نگاه کردن زنان به بدن مردان مکروه است.
۹. نگاه به تصویر نامحرم اگر نگاه کننده او را بشناسد جایز است.
۱۰. نگاه کردن به صورت زن نامحرم در صورتی که زن آرایش نداشته باشد جایز است .
۱۱. زنان می توانند نسبت به نامحرم نگاه غیر ضروری داشته باشند.
۱۲. در صورتی که مرد با رعایت نکردن پوشش نامناسب موجب به گناه افتادن دیگران شود واجب است خود را بپوشاند.
۱۳. اسلام تنوع و گوناگونی نوع پوشش را می پذیرد و بر حفظ وقار در جامعه تاکید نموده است.
۱۴. داشتن حجاب و پوشش مناسب محتاج استدلال نیست.

د) کوتاه پاسخ

۱۵. سه مورد از احکام مشترک پوشش برای مردان و زنان را بنویسید؟
۱۶. بهترین ابزار محافظت از نعمت زیبایی و ظرافت که خداوند در زنان بیش از مردان قرار داده چیست؟
۱۷. صورت و دست ها با دو شرط می توانند بدون پوشش باشند؛ آنها را بنویسید.

۱۸. دو موردی که از آیه ۳۱ سوره نور در خصوص حفظ نگاه برداشت می شود را بیان کند.

۱۹. حیا و عفت درونی با حجاب بیرونی چه ارتباطی دارد؟

۵) پاسخ کامل

۲۰. چهار مورد از موارد فلسفه حجاب را نام ببرید:

۲۱. در احکام پوشش مرد و زن چه پوشش هایی حرام است:

۲۲. حدود حجاب برای زنان در مقابل نامحرم را بیان کنید؟

۲۳. آراستگی و پرهیز از ژولیدگی در اسلام چه جایگاهی دارد. شرح دهید:

۲۴. از فلسفه حجاب (حضور امن در فعالیت های اجتماعی است) بنویسید:

۲۵. از فلسفه حجاب (محافظت از نعمت زیبایی و ظرافت است) توضیح دهید:

۲۶. از فلسفه حجاب (توجه به جنبه انسانی به جای جنبه جنسیتی است) بنویسید؟

و) آیات و احادیث

۲۷. آیه ی ۳۱ سوره ی نور (وَلَا يُدْرِكُنَّ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ)

الف. موضوع این آیه را با ترجمه بنویسید:

ب. حدود حجاب برای زنان چقدر است؟

ز) نام ببرید

۲۸. شرایط بدون پوشش صورت و دست ها

پاسخنامه درس ۵

تستی

۱. گزینه «۲» ص ۴۰ کتاب درسی «نگاه به حریم خصوصی دیگران، (مانند نگاه به داخل منزل، اسناد، موبایل و...) تجسس محسوب

شده و حرام است.»

۲. گزینه «۴» قرآن کریم یکی از فواید حجاب را شناخته شدن زنان عفیف و پاکدامن از زنان ناپاک دانسته و کاهش مزاحمت های

اجتماعی را نتیجه آن شمرده است. ص ۳۷ کتاب درسی

جای خالی

۳. تجسس / حرام ص ۴۰ کتاب درسی

۴. چادر ص ۳۹ کتاب درسی

صحیح یا غلط

ص ۳۸ کتاب درسی	۵. صحیح
ص ۳۶ کتاب درسی	۶. صحیح
ص ۳۸ کتاب درسی	۷. غلط
ص ۴۰ کتب درسی	۸. غلط
ص ۴۰ کتاب درسی	۹. غلط
ص ۴۰ کتاب درسی	۱۰. غلط
ص ۳۹ کتاب درسی	۱۱. غلط
ص ۴۰ کتاب درسی	۱۲. صحیح
ص ۳۴ کتاب درسی	۱۳. صحیح
ص ۳۶ کتاب درسی	۱۴. صحیح

کوتاه پاسخ

۱.۱۵- پوشیدن لباس شهرت که فرد را نزد مردم انگشت نما می کند حرام است. ۲- استفاده از لباس مختص غیرمسلمانان، گروه های گمراه، و افراد بدنام، غیرجایز و حرام است. ۳- هر پوششی که متناسب با شأن فرد نباشد و موجب وهن شخصیت او در اجتماع شود ممنوع است. ۴- تشبه مرد به زن و بالعکس حرام است؛ این شبیه شدن شامل: نوع لباس، نوع آرایش مو، ابرو و سایر موارد می شود. ۵- هر نوع پوشش که موجب جلب توجه نامحرم و تحریک او می شود، ممنوع است. ص ۳۴ و ۳۵ کتاب درسی

۱.۱۶- دو صفت «حیا» و «عفت» بهترین ابزار محافظت از این نعمت است که در زنان، بیش از مردان قرار داده شده است. ص ۳۵ کتاب

۱.۱۷- نداشتن زینت و آرایش ۲- نداشتن مفسده ص ۳۹ کتاب درسی

۱.۱۸- مردان وظیفه دارند از نگاه به زنان نامحرم خودداری کنند. ۲- خودداری از نگاه به نامحرم، موجب سالم ماندن قلب از آلودگی و دور شدن انسان از لغزش می شود. ۳- زنان نیز وظیفه دارند از نگاه غیرضروری به نامحرم پرهیزند و دامان خود را از گناه حفظ نمایند. ص ۳۹ کتاب درسی

۱.۱۹- حیا و عفت درونی، پوشش مناسب بیرونی را می طلبد و حجاب اسلامی، در راستای تقویت حیا و عفت گام برمی دارد. ص ۳۵

پاسخ کامل

۱.۲۰- محافظت از نعمت زیبایی و ظرافت: خداوند، زنان را از نعمت زیبایی و ظرافت بیشتری بهره مند ساخته است؛ این خصوصیت موجب توجه بیشتر مرد به همسر خویش و استحکام بنیان خانواده می شود. در مقابل، زن می بایست محافظت بیشتری از خود به عمل آورد تا این زیبایی، مورد سوء استفاده دیگران قرار نگیرد. دو صفت «حیا» و «عفت» بهترین ابزار محافظت از این نعمت

است که در زنان، بیش از مردان قرار داده شده است. حیا و عفت درونی، پوشش مناسب بیرونی را می‌طلبد و حجاب اسلامی، در راستای تقویت حیا و عفت گام برمی‌دارد. ۲- جلوگیری از فروپاشی خانواده: حفظ حریم خانواده، وظیفه همه اعضای خانواده است. بی‌توجهی به حجاب موجب جلب نگاه‌های ناپاک به حریم پاک خانواده، گسترش روابط نادرست بیرون خانه و متزلزل شدن خانواده می‌گردد. ۳- حیای فطری: انسان‌ها به طور فطری از نمایان شدن اندام خود و در معرض قرار گرفتن آن، حیا می‌کنند؛ لذا از دیرباز گرایش به پوشش و عفاف، کم و بیش، در میان زنان و مردان تمام اقوام و ملت‌ها وجود داشته، و امری فطری به شمار می‌رفته است. البته هر قوم آداب مربوط به خود را در پوشش داشته است. بنابراین، داشتن حجاب و پوشش مناسب محتاج استدلال نیست؛ بلکه بدپوششی و برهنگی عصر جدید جای سؤال و تعجب دارد. ۴- کاهش گناه و منکرات: پوشش مناسب زن علاوه بر آنکه موجب حفظ خود و امنیت خانواده می‌شود، باعث عفت بیشتر مردان و کاهش میزان گناه در جامعه می‌گردد. بنابراین، زنان نه تنها مسئول حفظ امنیت و معنویت خود هستند؛ بلکه کلیددار سلامت جامعه از فساد و فحشا و گسترش منکرات اند. رعایت حریم‌ها و دستورات دین موجب افزایش سلامت اخلاقی جامعه، و سوق به معنویت و پاکی می‌گردد. چنین جامعه‌ای بهتر می‌تواند مسیر پیشرفت را پیماید ۵- شناخته شدن زنان پاک: قرآن کریم یکی از فواید حجاب را شناخته شدن زنان عفیف و پاکدامن از زنان ناپاک دانسته و کاهش مزاحمت‌های اجتماعی را نتیجه آن شمرده است. ۶- افزایش آرامش روانی: با کاهش نگاه‌های بیرونی دغدغه‌های مختلف درونی در محیط کار و اجتماع به شدت کاهش یافته و آرامش روحی جایگزین می‌گردد. رقابت‌های نامناسب در محیط کاهش می‌یابد و مردان و زنان با آرامش بیشتری به کار مشغول اند. ۷- حضور امن در فعالیت‌های اجتماعی: یک زن متدین، با رعایت حجاب و سایر احکام معاشرت، می‌تواند در کمال امنیت در جامعه فعالیت نموده و کمترین مزاحمت را شاهد باشد. اگر حجاب نبود، زنان پاکدامن مجبور به کناره‌گیری از فعالیت‌های اجتماعی و عرصه‌های عمومی بودند. دین اسلام، راه میانه بین خانه نشینی زن و حضور بی‌محابای وی در جامعه را به عنوان بهترین روش حضور زن در جامعه ارائه نموده است. ۸- توجه به جنبه انسانی به جای جنبه جنسیتی: یکی از مهمترین ثمرات حجاب، تغییر نگاه جنسیتی به نگاه انسانی است. در طول تاریخ، زنان همواره به دلیل جذابیت و زیبایی مورد توجه بوده اند. رعایت حجاب و عفاف موجب می‌شود تا توجه به جنبه انسانی وی برجسته گردد و شخصیت انسانی، جایگزین جذابیت جنسیتی شود.

ص ۳۵ و ۳۶ و ۳۷ کتاب درسی

۱.۲۱- پوشیدن لباس شهرت که فرد را نزد مردم انگشت نما می‌کند حرام است. ۲- استفاده از لباس مختص غیرمسلمانان، گروه‌های گمراه، و افراد بدنام، غیرجایز و حرام است. ۳- هر پوششی که متناسب با شأن فرد نباشد و موجب وهن شخصیت او در اجتماع شود ممنوع است. ۴- تشبیه مرد به زن و بالعکس حرام است؛ این شبیه شدن شامل: نوع لباس، نوع آرایش مو، ابرو و سایر موارد می‌شود. ۵- هر نوع پوشش که موجب جلب توجه نامحرم و تحریک او می‌شود، ممنوع است. ص ۳۴ و ۳۵ کتاب

۲۲. زنان موظف اند پوشش خود را به گونه ای تنظیم نمایند که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آنها را هم بپوشانند، و به جز صورت و دو دست (از مچ تا سر انگشتان)، می بایست تمام بدن خود را از نامحرم بپوشانند. ص ۳۹ کتاب درسی

۲۳. آراستگی و پرهیز از ژولیدگی، جزء دستورات دین است و اولیای الهی در کنار تهذیب نفس و زیبا نمودن باطن، به دستورات دین درباره پاکیزگی و آراستگی ظاهر اهمیت می دادند، تا حدی که آراستگی پیامبر اکرم زبانه زد عام و خاص بود. پوشیدن لباس سفید، استعمال بوی خوش، شانه زدن مو، در کنار دستورات متعدد طهارت و شست و شو، غسل و وضو، همه نشان از پسندیده بودن این صفت در اسلام دارد. ص ۳۴ کتاب درسی

۲۴. یک زن متدین، با رعایت حجاب و سایر احکام معاشرت، می تواند در کمال امنیت در جامعه فعالیت نموده و کمترین مزاحمت را شاهد باشد. اگر حجاب نبود، زنان پاکدامن مجبور به کناره گیری از فعالیت های اجتماعی و عرصه های عمومی بودند. دین اسلام، راه میانه بین خانه نشینی زن و حضور بی محابای وی در جامعه را به عنوان بهترین روش حضور زن در جامعه ارائه نموده است. ص ۳۷ کتاب درسی

۲۵. خداوند، زنان را از نعمت زیبایی و ظرافت بیشتری بهره مند ساخته است؛ این خصوصیت موجب توجه بیشتر مرد به همسر خویش و استحکام بنیان خانواده می شود. در مقابل، زن می بایست محافظت بیشتری از خود به عمل آورد تا این زیبایی، مورد سوء استفاده دیگران قرار نگیرد. دو صفت «حیا» و «عفت» بهترین ابزار محافظت از این نعمت است که در زنان، بیش از مردان قرار داده شده است. حیا و عفت درونی، پوشش مناسب بیرونی را می طلبد و حجاب اسلامی، در راستای تقویت حیا و عفت گام برمی دارد. ص ۳۵ کتاب درسی

۲۶. یکی از مهمترین ثمرات حجاب، تغییر نگاه جنسیتی به نگاه انسانی است. در طول تاریخ، زنان همواره به دلیل جذابیت و زیبایی مورد توجه بوده اند. رعایت حجاب و عفاف موجب می شود تا توجه به جنبه انسانی وی برجسته گردد و شخصیت انسانی، جایگزین جذابیت جنسیتی شود. ص ۳۷ کتاب درسی

آیات و احادیث

۲۷. الف) موضوع حجاب. / ب) زینت و آرایش خود جز آنچه قهرا ظاهر می شود (بر بیگانه) آشکار ن سازند، و باید سینه و صورت و دوش خود را به مقنعه بپوشانند. زنان موظف اند پوشش خود را به گونه ای تنظیم نمایند که علاوه بر موی سر، گریبان و گردن آنها را هم بپوشانند، و به جز صورت و دو دست (از مچ تا سر انگشتان)، می بایست تمام بدن خود را از نامحرم بپوشانند. ص ۳۸

نام ببرید

۱. ۲۸- نداشتن زینت و آرایش، ۲- نداشتن مفسده. ص ۳۹ کتاب درسی

الف) تستی

۱. درباره قمار کدامیک صحیح است.

۱- بازی با وسایل مخصوص ۲- قصد برد و باخت ۳- بازی با هر وسیله ای ۴- ۱ و ۲

۲. اعتدال و میانه روی در ورزش سفارش شده است و توجه بیش از حد.....

۱- مانع توجه به درس ۲- مانع وظایف فردی و اجتماعی ۳- مانع نشاط روحی ۴- ۱ و ۲

۳. شرط بندی (به معنای عرفی آن) است و پول حاصل از آن بوده است و تصرف در آن

۱. مکروه - مکروه - جایز نیست ۲. مباح - مکروه - حرام است

۳. حرام - نامشروع - جایز نیست ۴. مباح - نامشروع - جایز است

۴. نظر اسلام در زمینه بازی و تفریح در کدام گزینه زیر به طور کامل آمده است؟

۱) اسلام تفریحات را به دو دسته سالم و نا سالم تقسیم می کند و برای هر یک دستوراتی دارد.

۲) اسلام با تفریحی که موجب نشاط و آمادگی برای فعالیت است موافق است و به آن سفارش می کند.

۳) اسلام مخالف هر گونه تفریح است و تفرحات نا سالم را مخالف شأن مؤمن و مانع رسیدن به خدا می داند.

۴) گزینه ۱ و ۳

ب) جای خالی

۵. علاوه بر توجه به معنویت مشوق سلامت جسمانی و شادی و رضایت روحی است

۶. ورزش بهترین سرگرمی مومن معرفی شده است.

۷. شرط بندی به معنای عرفی آن و پول حاصل از آن با رضایت دو طرف است.

ج) صحیح و غلط

۸. شرط بندی (به معنای عرفی آن) حرام است و پول حاصل از آن نامشروع می باشد

۹. نشستن در مجلسی که در آن قمار انجام می شود، در صورتیکه شرکت کننده نباشد اشکال ندارد.

۱۰. روح آدمی نیازمند تجدید قوا و محتاج نشاط نیست .

د) کوتاه پاسخ

۱۱. دو مورد از معیارهای تشخیص موسیقی حرام را بنویسید.

۱۲. چرا نشستن در مجلسی که در آن قمار انجام می شود نیز ممنوع و حرام است؟

۱۳. از نظر قرآن چرا باید از شراب و قمار دوری کرد؟

۱۴. فواید ساعات استراحت و تفریح را بنویسید.

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۶)

۱۵. قمار را تعریف کنید؟

۱۶. پیامبر اسلام (ص) درباره «قرائت قرآن با صدای زیبا» چه می فرماید؟

۱۷. یک دین کامل چه زمانی تحقق می یابد؟

۱۸. چرا در اسلام برخی از کارها مثل استعمال مواد مخدر حرام است؟

۵) پاسخ کامل

۱۹. معیار تشخیص موسیقی حرام کدام اند؟

۲۰. نحوه صحیح استفاده از اوقات عمر که از دستورات مؤکد اسلام برای زندگی سالم و پربرکت است را بنویسید.

۲۱. حکم حضور در مجلس قمار چیست؟ چرا؟

۲۲. انسان مؤمن اوقات عمر خود را چگونه تقسیم می کند که از آن استفاده صحیح کرده باشد؟

ح) تعریف کنید

۲۳. قمار:

۲۴. اوقات فراغت:

پاسخنامه درس ۶

تستی

۱. گزینه «۴» ص ۴۵ کتاب درسی «قمار عبارت است از بازی با وسایل مخصوص (آلات قمار) به قصد بُرد و تصاحب پول دیگری»

۲. گزینه «۴» ص ۴۵ کتاب درسی «البته اعتدال و میانه روی در همه کارها، از جمله ورزش مورد سفارش اسلام است؛ زیرا توجه بیش

از اندازه به ورزش یا پیگیری بازی های ورزشی، مانع توجه لازم به درس یا دیگر وظایف فردی و خانوادگی می شود»

۳. گزینه «۳» ص ۴۵ کتاب درسی «شرط بندی (به معنای عرفی آن) نیز حرام است و پول حاصل از آن نامشروع بوده و تصرف در آن

جایز نیست (حتی اگر با رضایت دو طرف باشد).»

۴. گزینه «۲» ص ۴۴ کتاب درسی «اسلام با تفریح و شادی که موجب نشاط و شادابی در کار و زندگی شود، نه تنها مخالف نیست؛

بلکه در روایات، به اختصاص ساعاتی از روز به آن توصیه شده است.»

جای خالی

ص ۴۳ کتاب درسی

۵. دین اسلام

ص ۴۵ کتاب درسی

۶. شنا

ص ۴۵ کتاب درسی

۷. حرام / نامشروع

صحیح یا غلط

۸. صحیح ۴۵ کتاب درسی
 ۹. غلط ۴۵ کتاب درسی
 ۱۰. غلط ۴۳ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۱۱. ۱- هر گونه آوازی که ریتم یا محتوای آن مخصوص مجالس گناه باشد. ۲- هر گونه ساز موسیقی که مخصوص مجالس لهو و لعب باشد. ۳- هر گونه موسیقی که محتوای باطل، کفرآمیز یا تحریک کننده داشته باشد. ۴- شنیدن آواز زن نامحرم که موجب مفسده گردد. ۴۷ کتاب درسی
۱۲. این کار علاوه بر تأیید و تشویق آنان به ادامه و تکرار گناه، تأثیرات روحی - معنوی نامطلوبی بر اشخاص حاضر در مجلس می گذارد. ۴۶ کتاب درسی
۱۳. زیرا آنان پلیدند و از اعمال شیطان اند. ۴۶ کتاب درسی
۱۴. ساعات تفریح و استراحت، در حقیقت زمینه ساز آمادگی برای دیگر ساعات است. ۴۴ کتاب درسی
۱۵. قمار عبارت است از بازی با وسایل مخصوص (آلات قمار) به قصد بُرد و تصاحب پول دیگری البته بازی با این وسایل به قصد بازی و سرگرمی نیز حرام است. ۴۵ کتاب درسی
۱۶. هر چیزی زینتی دارد و زیبایی بخش قرآن، صوت زیباست. ۴۶ کتاب درسی
۱۷. یک دین کامل زمانی تحقق می یابد که نه تنها برای سعادت اخروی، بلکه برای زندگی دنیوی انسان نیز برنامه و دستور داشته باشد. ۴۳ کتاب درسی
۱۸. زیرا موجب ضرر به جسم یا روح جوان می شود. ۴۴ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۹. ۱- هر گونه آوازی که ریتم یا محتوای آن مخصوص مجالس گناه باشد. ۲- هر گونه ساز موسیقی که مخصوص مجالس لهو و لعب باشد. ۳- هر گونه موسیقی که محتوای باطل، کفرآمیز یا تحریک کننده داشته باشد. ۴- شنیدن آواز زن نامحرم که موجب مفسده گردد. ۴۷ کتاب درسی
۲۰. استفاده صحیح از اوقات عمر، از دستورات مؤکد اسلام برای زندگی سالم و پربرکت است. در این میان، ساعاتی را باید به کار و کسب یا تحصیل علم و دانش اختصاص داد، ساعاتی را برای عبادت و ارتباط با پروردگار، ساعاتی برای خواب و استراحت، و ساعاتی نیز جهت تفریح و شادی مشروع و حلال. ۴۴ کتاب درسی

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۶)

۲۱. نشستن در مجلسی که در آن قمار انجام می شود نیز ممنوع و حرام است؛ این کار علاوه بر تأیید و تشویق آنان به ادامه و تکرار گناه، تأثیرات روحی - معنوی نامطلوبی بر اشخاص حاضر در مجلس می گذارد. ص ۴۶ کتاب درسی

۲۲. در این میان، ساعاتی را باید به کار و کسب یا تحصیل علم و دانش اختصاص داد، ساعاتی را برای عبادت و ارتباط با پروردگار، ساعاتی برای خواب و استراحت، و ساعاتی نیز جهت تفریح و شادی مشروع و حلال ص ۴۴ کتاب درسی

تعریف کنید

۲۳. عبارت است از بازی با وسایل مخصوص (آلات قمار) به قصد بُرد و تصاحب پول دیگری. ص ۴۵ کتاب درسی

۲۴. «اوقات فراغت» زمان هایی است که انسان جهت استراحت تن و بازپروری روح، دست از کار روزانه می شوید و با پرداختن به امور نشاط آور و مفید، نیرویی دوباره جهت ادامه تلاش و کار به دست می آورد. ص ۴۳ کتاب درسی

الف) تستی

۱. غیر سید نمی تواند به سید دهد؟
- ۱) خمس (۲) صدقه ی مستحبی (۳) صدقه ی واجب (۴) نفقه
۲. صدقه واجب چه نام دارد و به چه کسی تعلق می گیرد.
- ۱) زکات - سید به غیر سید (۲) زکات - غیر سید به سید
- ۳) خمس - سید به غیر سید (۴) انفاق - غیر سید به سید
۳. به معنای جدا ساختن بخشی از اموال و پرداخت آن به نیازمندان و مصرف آن در امور خیر است:
- ۱) انفاق (۲) صدقه (۳) خمس (۴) زکات

ب) جای خالی

۴. زکات در زبان عربی دو معنا دارد ۱- ۲-
۵. زکات اموال در صورتی واجب است که به برسد که به آن می گویند.
۶. پرداخت زکات از غیر سید به سید و پرداخت زکات مستحبی آن به سادات

ج) صحیح و غلط

۷. پرداخت صدقه مستحبی به سادات اشکال دارد.
۸. مسکین فردی است که در اثر نداشتن شغل یا پیشامدهای ناگوار زندگی یا کثرت افراد تحت تکفل دچار کمبود درآمد است .
۹. عاملان کسانی هستند که مامور گرفتن ، نگهداری و محاسبه زکات هستند.
۱۰. زکات بر ۹ چیز واجب است: گندم، برنج، خرما، انگور، شتر، گاو، گوسفند، طلا، نقره
۱۱. صدقه بر دو نوع است: واجب و مستحب، غیر سید نمیتواند به سید فقیر صدقه ی واجب بدهد ولی پرداخت صدقه ی مستحبی به سادات اشکال ندارد
۱۲. زمان پرداخت زکات فطره غروب شب عید فطر تا غروب روز عید فطر است.
۱۳. زکات اموال در صورتی واجب است که به حد معینی برسد.

د) کوتاه پاسخ

۱۴. دو مورد از آثار معنوی پرداخت زکات را بنویسید.
۱۵. چهار مورد از موارد مصرف زکات را نام ببرید:
۱۶. مقدار زکات فطره را بنویسید؟
۱۷. زمان پرداخت زکات فطره را بنویسید :

۱۸. زکات فطره متعم چه چیزی است؟

۱۹. حد نصاب در زکات یعنی چه؟

۵) پاسخ کامل

۲۰. موارد تعلق زکات مالی را بنویسید.

۲۱. اصطلاح زکات در فقه چه معنایی دارد و پرداخت آن چه فایده ای به همراه دارد؟

۲۲. پیامبر درباره ی اهمیت زکات و برکات آن چه فرمود؟

۲۳. شرایط وجوب زکات فطره را بنویسید:

پاسخنامه درس ۷

تستی

۱. گزینه «۳» ص ۵۳ کتاب درسی «صدقه بر دو نوع است: واجب (زکات) و مستحب. غیر سید نمی تواند به سید زکات (صدقه واجب) دهد. ولی پرداخت صدقه مستحبی به سادات اشکال ندارد.»

۲. گزینه «۲» ص ۵۳ کتاب درسی «صدقه بر دو نوع است: واجب (زکات) و مستحب. غیر سید نمی تواند به سید زکات (صدقه واجب) دهد. ولی پرداخت صدقه مستحبی به سادات اشکال ندارد.»

۳. گزینه «۴» ص ۴۹ کتاب درسی «اصطلاح «زکات» در فقه اسلامی به معنای جدا ساختن بخشی از اموال و پرداخت آن به نیازمندان و صرف در امور خیر است.»

جای خالی

۴. زیاد شدن - پاک شدن

۵. حدّ معین - حدّ نصاب

۶. حرام (درست نیست) / بدون اشکال است.

صحیح یا غلط

۷. غلط

۸. غلط

۹. صحیح

۱۰. غلط

۱۱. صحیح

۱۲. غلط

ص ۵۱ کتاب درسی

۱۳. صحیح

کوتاه پاسخ

۱۴. برکت یافتن مال، حفظ دارایی از بلا، پاکیزگی روح و توفیقات معنوی. ص ۴۹ کتاب درسی

۱۵. فقرا، مساکین، عاملین زکات، ایجاد الفت، آزادی بندگان، بدهکاران، در راه خدا، در راه ماندگان. ص ۵۲ و ۵۳ کتاب درسی

۱۶. به ازای هر نفر، سه کیلوگرم گندم یا برنج یا خرما یا هر غذای متداول منطقه یا بهای آن به نیازمندان مؤمن پرداخت می

گردد. ص ۵۴ کتاب درسی

۱۷. از غروب شب عید تا ظهر روز عید فطر ص ۵۴ کتاب درسی

۱۸. متمم روزه ماه مبارک رمضان است. ص ۵۴ کتاب درسی

۱۹. زکات اموال مذکور در صورتی واجب است که به حد معین یا تعداد خاصی برسد، که به آن «حد نصاب» می گویند. ص ۵۱

پاسخ کامل

۲۰. الف) غلات و محصولات کشاورزی: ۱- گندم ۲- جو ۳- خرما ۴- انگور (کشمش، مویز) ب) دام ها: ۵- شتر ۶- گاو ۷- گوسفند

ج) سکه ها (نقدین): ۸- طلا ۹- نقره ص ۵۱ کتاب درسی

۲۱. اصطلاح «زکات» در فقه اسلامی به معنای جدا ساختن بخشی از اموال و پرداخت آن به نیازمندان و صرف در امور خیر است.

پرداخت زکات مانند جدا کردن شاخه های زائد از درخت، موجب پر بار شدن آن می گردد. همچنین سبب پاک شدن مال به

سبب ادای حق محرومان می شود. ص ۴۹ کتاب درسی

۲۲. هنگامی که مردم از پرداخت زکات خودداری کنند، زمین نیز برکت خویش را از محصولات کشاورزی، میوه درختان و معادن

گوناگون دریغ می کند. ص ۵۰ کتاب درسی

۲۳. افرادی که فقیر نیستند، واجب است فطره خود و افراد تحت تکفل (نانخور) خویش، حتی نوزاد را پرداخت نمایند. کسی که

فطره اش بر دیگری واجب است، از عهده وی ساقط می شود، حتی اگر غنی باشد. و اگر بداند که سرپرست خانواده، زکات

وی را نپرداخته یا فراموش کرده، پرداخت زکات بر وی واجب نیست، هر چند احتیاط مستحب این است که به جای آنها

پرداخت کند. ص ۵۴ کتاب درسی

الف) جای خالی

۱. خمس باید توسط یا و با اجازه ایشان مصرف شود
۲. مطابق دستور الهی نیمی از خمس سهم و نیم دیگر سهم سادات فقیر است .

ب) صحیح و غلط

۳. اصطلاح خمس در فقه اسلامی به معنای جدا ساختن بخشی از اموال و پرداخت آن به نیازمندان است .
۴. خمس فقط به مئونه و مخلوط مال حرام حلال تعلق می گیرد.
۵. در حقیقت هر مالی که انسان به دست آورد یک پنجم آن متعلق خمس است.
۶. در زمان غیبت امام معصوم مسئولیت وجوه شرعی بر عهده ولی فقیه است.

ج) کوتاه پاسخ

۷. موارد تعلق خمس را بیان کنید؟
۸. دو مورد از موارد مصرف خمس را نام ببرید.
۹. منظور از فرار خمس چیست؟
۱۰. سال خمسی به چه روزی گفته می شود؟
۱۱. سهم خمس امام صرف چه کارهایی می شود؟
۱۲. در زمان غیبت که به امام معصوم دسترسی نیست مسئولیت وجوه شرعی (خمس) بر دوش چه کسانی است ؟
۱۳. تصرف در مالی که به آن خمس تعلق گرفته چه حکمی دارد؟

د) پاسخ کامل

۱۴. خمس به چند چیز تعلق می گیرد؟ یک مورد آن را توضیح دهید.
۱۵. مال حلال مخلوط با مال حرام فروزی دارد ، کدام فرض آن با پرداخت خمسش پاک می شود؟

ز) تعریف کنید

۱۶. خمس در اصلاح شرع:

پاسخنامه درس ۸

جای خالی

۱. حاکم شرع / تحت نظر وی
 ۲. امام معصوم
- ص ۵۷ کتاب درسی
- ص ۵۷ کتاب درسی

صحیح یا غلط

۳. غلط ص ۵۷ کتاب درسی

۴. غلط ص ۵۸ کتاب درسی

۵. صحیح ص ۵۸ کتاب درسی

۶. صحیح ص ۵۷ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۷. درآمد بیش از هزینه های سالیانه (مثنونه) ۲. مال حلال مخلوط با مال حرام ص ۵۸ و ۵۹ کتاب درسی

۸. نیمی از خمس، سهم امام معصوم و نیم دیگر سهم سادات فقیر است. سهم امام صرف نیازهای جامعه و مصالح اسلام و مسلمانان، مانند ساخت مسجد و مراکز دینی، تربیت مبلغان دینی و امور فرهنگی می شود. سهم دیگر، متعلق به سادات نیازمند است؛ چون خداوند برای تکریم و عزت پیامبر و ذریه و فرزندان، دریافت صدقه و زکات را بر آنان حرام کرده است که البته فقط به اندازه احتیاج سالانه به آنان پرداخت می شود. ص ۵۷ کتاب درسی

۹. برخی افراد برای فرار از پرداخت خمس، هنگام نزدیک شدن «سال خمسی» اقدام به خرید وسایلی می کنند که فعلاً به آنها نیاز ندارند. ص ۵۹ کتاب درسی

۱۰. «سال خمسی» عبارت است از سالگرد اولین روز شروع کار یا کسب درآمد ص ۵۸ کتاب درسی

۱۱. سهم امام صرف نیازهای جامعه و مصالح اسلام و مسلمانان، مانند ساخت مسجد و مراکز دینی، تربیت مبلغان دینی و امور فرهنگی می شود. ص ۵۷ کتاب درسی

۱۲. مسئولیت وجوه شرعی بر دوش جانشینان عام وی، یعنی ولی فقیه یا مراجع تقلید است. ص ۵۷ کتاب درسی

۱۳. تصرف در مالی که به آن خمس تعلق گرفته جایز نیست. ص ۵۷ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۴. به هفت مورد، خمس تعلق می گیرد. مال حلال مخلوط با مال حرام: دومین مورد وجوب خمس عبارت است از «مال حلال مخلوط با حرام» به گونه ای که تفکیک آن دو از یکدیگر ممکن نباشد؛ یعنی نه مقدار مال حرام مشخص باشد و نه صاحب آن (که از طریق او مقدار آن مشخص شود یا مصالحه انجام شود). در این صورت باید خمس تمام اموال را پرداخت نمود تا استفاده از مابقی جایز شود. ص ۵۹ کتاب درسی

۱۵. به گونه ای که تفکیک آن دو از یکدیگر ممکن نباشد؛ یعنی نه مقدار مال حرام مشخص باشد و نه صاحب آن (که از طریق او مقدار آن مشخص شود یا مصالحه انجام شود). در این صورت باید خمس تمام اموال را پرداخت نمود تا استفاده از مابقی جایز شود. ص ۵۹ کتاب درسی

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۸)

تعریف کنید

۱۶. در اصطلاح شرعی به معنای جدا کردن یک پنجم از مازاد درآمد سالیانه و پرداخت آن به امام معصوم است. ص ۵۷ کتاب درسی

الف) تستی

۱. وصیت در چه زمانی انجام می شود؟
۲. هر زمان که فرد اراده کند
۳. زمانی که فرد به سن تکلیف برسد
۴. زمانی که وصی مناسبی پیدا کند

ب) جای خالی

۲. وصیت مالی حداکثر تا اموال جایز است.
۳. فردی که از سوی متوفی عهده دار اجرای وصیت می شود نام دارد.
۴. وصیت ،ثلث خیریه نیز نامیده می شود.

ج) صحیح و غلط

۵. فردی که از سوی وصیت کننده عهده دار اجرای وصیت می شود موصی نام دارد.
۶. وصیت مالی حداکثر تا یک سوم اموال جایز است.

د) کوتاه پاسخ

۷. وصیت مالی تا یک سوم در چه صورت صحیح است؟
۸. دو مورد از وصیت های باطل را نام ببرید؟
۹. چه میزان از مال را می توان وصیت کرد؟
۱۰. نظر اسلام در مورد اموال کسی که از دنیا می رود چیست؟

ه) پاسخ کامل

۱۱. دو مورد از حقوق وصیت شوندگان را ذکر کنید.
۱۲. اگر کسی بیش از ثلث دارایی خود وصیت کند تکلیف وراثت چیست؟
۱۳. وارثان درباره وصیت چه وظایفی را باید رعایت کنند؟
۱۴. انواع وصیت را نام برده و بگویید اعتبار کدام یک بیشتر است؟
۱۵. آیا وصیت در مورد پرداخت بدهی مربوط به ثلث اموال می شود؟ بیان کنید.
۱۶. وصیت مالی تا چه اندازه جایز است؟ موصی و وصی به چه کسانی اطلاق می شود؟
۱۷. بهتر است که وصیت نامه برای عدم اختلاف چگونه نوشته شود؟
۱۸. حقوق وصیت کننده و حقوق وصیت شونده چیست برای هر کدام دو مورد

پاسخنامه درس ۹

تستی

۱. گزینه «۲» ص ۶۳ کتاب درسی «وصیت کردن منحصر به زمان مرگ یا بیماری نیست؛ بلکه مستحب است که انسان همواره خودش را برای مرگ و حوادث غیرمترقبه آماده و با عاقبت اندیشی برای آینده برنامه ریزی کند.»

جای خالی

۲. یک سوم ص ۶۳ کتاب درسی

۳. وصی ص ۶۳ کتاب درسی

۴. ثلث ص ۶۳ کتاب درسی

صحیح یا غلط

۵. غلط ص ۶۳ کتاب درسی

۶. صحیح ص ۶۳ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۷. با این شرایط وصیت باطل است در غیر این شرایط وصیت صحیح است: ۱- وصیت بیش از ثلث مال (مگر ورثه به آن راضی شوند و اجازه دهند). ۲- وصیت به انجام کار حرام یا کاری که موجب ظلم و تضییع حق شود. ۳- وصیت به اموری که در حدود اختیارات متوفی نبوده و دخالت در اموال یا امور دیگران محسوب می شود. ص ۶۵ کتاب درسی

۸. ۱- وصیت بیش از ثلث مال (مگر ورثه به آن راضی شوند و اجازه دهند). ۲- وصیت به انجام کار حرام یا کاری که موجب ظلم و تضییع حق شود. ۳- وصیت به اموری که در حدود اختیارات متوفی نبوده و دخالت در اموال یا امور دیگران محسوب می شود. ص ۶۵ کتاب درسی

۹. وصیت مالی حداکثر تا یک سوم اموال، جایز است. ص ۶۳ کتاب درسی

۱۰. هرکس می تواند وصیت کند؛ از توصیه های اخلاقی گرفته تا وصیت های مالی. وصیت می تواند کتبی یا شفاهی باشد، البته اعتبار وصیت کتبی بیشتر است. انسان تا زمانی که زنده است اختیاردار اموال خویش است و پس از مرگ، اموالش در اختیار بازماندگان او قرار می گیرد. او حق دارد نسبت به چگونگی تقسیم یک سوم اموالش اظهار نظر (وصیت) کند. ص ۶۲ کتاب

پاسخ کامل

۱۱. ۱- عدم تبعیض ناروا در وصیت بین فرزندان یا دیگر نزدیکان ۲- عدم بخشش تمام اموال خود به دیگران یا امور خیر، به هنگام فوت یا نزدیک شدن آن، و احترام به حق بهره مندی خویشان از ارثیه. ۳- در نظر گرفتن منابع مالی جهت مواردی که به آن

وصیت می کند، تا ورثه برای انجام آن به زحمت نیافتند. ۴- عدم وصیت به امور فتنه انگیز و اختلاف افکن ۵- عدم تعیین تکلیف برای افرادی که سرپرستی آنها را بر عهده نداشته است. ۶- عدم محدود نمودن افراد تحت سرپرستی خود در اموری که هر فرد حق انتخاب و آزادی عمل در آن را دارد. ص ۶۴ کتاب درسی

۱۲. اگر کسی بیش از ثلث دارایی اش وصیت کند، فقط تا یک سوم آن لازم الاجراست و بیش از آن، منوط به اجازه وارثان و گذشتن از حق شرعی آنها (وارثان) می باشد. ص ۶۳ کتاب درسی

۱۳. ۱- توجه به «امانت» بودن وصیت نامه و محتوای آن، و وظیفه خطیر امانتداری و مواظبت از تحریف شدن آن. ۲- احترام به حق تصرف وصیت کننده درباره اموال خود پس از مرگ خویش و توجه به تکلیف آور بودن این حق برای وصی و نزدیکان در عمل به مفاد آن (مشروط به اینکه خلاف شرع نباشد) ۳- کوتاهی نکردن و به تعویق نینداختن اجرای وصیت و عمل نمودن دقیق به آن، به عنوان تشکر از زحمات آن متوفی. ص ۶۴ کتاب درسی

۱۴. وصیت می تواند کتبی یا شفاهی باشد، البته اعتبار وصیت کتبی بیشتر است. ص ۶۲ کتاب درسی

۱۵. در صورتی که بدهی، امانت یا حق الناسی بر گردن وی باشد، واجب است آن را به اطلاع وارثان یا وصی خود برساند و در مورد ادای آن، وصیت کند؛ البته وصیت در مورد پرداخت بدهی، محدود به ثلث اموال نمی شود؛ بلکه مقدم بر تقسیم ارث است. ص ۶۳ کتاب درسی

۱۶. وصیت مالی حداکثر تا یک سوم اموال، جایز است فردی که از سوی وصیت کننده (موصی) عهده دار اجرای وصیت می شود «وصی» نام دارد. ص ۶۳ کتاب درسی

۱۷. وصیت می تواند کتبی یا شفاهی باشد و بهتر این است که در حضور دو شاهد عادل یا به صورت محضری انجام پذیرد تا موجب اختلاف نگردد. ص ۶۳ کتاب درسی

۱۸. حقوق وصیت شونده: ۱- عدم تبعیض ناروا در وصیت بین فرزندان یا دیگر نزدیکان ۲- عدم بخشش تمام اموال خود به دیگران یا امور خیر، به هنگام فوت یا نزدیک شدن آن، و احترام به حق بهره مندی خویشان از ارثیه. ۳- در نظر گرفتن منابع مالی جهت مواردی که به آن وصیت می کند، تا ورثه برای انجام آن به زحمت نیافتند. ۴- عدم وصیت به امور فتنه انگیز و اختلاف افکن ۵- عدم تعیین تکلیف برای افرادی که سرپرستی آنها را بر عهده نداشته است. ۶- عدم محدود نمودن افراد تحت سرپرستی خود در اموری که هر فرد حق انتخاب و آزادی عمل در آن را دارد. حقوق وصیت کننده: ۱- توجه به «امانت» بودن وصیت نامه و محتوای آن، و وظیفه خطیر امانتداری و مواظبت از تحریف نشدن آن. ۲- احترام به حق تصرف وصیت کننده درباره اموال خود پس از مرگ خویش و توجه به تکلیف آور بودن این حق برای وصی و نزدیکان در عمل به مفاد آن

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۹)

(مشروط به اینکه خلاف شرع نباشد) ۳- کوتاهی نکردن و به تعویق نینداختن اجرای وصیت و عمل نمودن دقیق به آن، به عنوان تشکر از زحمات آن متوفی.
ص ۶۴ کتاب درسی

الف) جای خالی

۱. اطلاع از قانون اسلام در مورد و انتقال دارایی انسان به بستگان ، موجب استحکام خویشاوندی می شود.
۲. همسر (زوج) در صورت داشتن فرزند ، به مقدار به آن ارث می رسد.
۳. تقسیم ارث پس از کسر هزینه های کفن و دفن و پرداخت میت انجام می شود.
۴. طبق قانون اسلام متوفی تمام ارث را به شخص خاصی اختصاص دهد.
۵. اموال متوفی مطابق ونه بین خویشاوندان وی تقسیم می شود.

ب) صحیح و غلط

۶. همسر جزء طبقه خاصی نیست و همراه همه طبقات ارث می برد.
۷. مورث همان فردی است که از متوفی ارث می برد.
۸. همسر (زوج) در صورتی که فرزند نداشته باشد تمام ما ترک همسر خود را ارث می برد.
۹. پدر بزرگ و مادر بزرگ جزء طبقات اول ارث می باشند.

ج) کوتاه پاسخ

۱۰. تفاوت سهم مردان و زنان در ارث چیست؟
۱۱. از طبقات ارث طبقه اول و دوم را بنویسید.
۱۲. وارثین عادی را فقط نام ببرید.
۱۳. اگر برخی از فرزندان متوفی قبل از فوت وی از دنیا رفته باشند هنگام فوت فقط یک فرزند داشته باشد ما ترک به چه کسی تعلق می گیرد؟
۱۴. همسر یا (زوجه) چه مقدار از ما ترک به او می رسد و در صورت نداشتن فرزند چقدر؟

د) پاسخ کامل

۱۵. مراحل (کیفیت) تقسیم ارث را بیان کنید؟ (سه مرحله)
۱۶. طبقات ارث را بیان کنید با مثال؟
۱۷. چرا در اسلام سهم ارث دختران کمتر از پسران تعیین شده است؟ حکمت این امر چیست؟
۱۸. قانون ارث در اسلام برای بازماندگان چه فایده ای دارد؟

ه) پاسخ دهید:

۱۹. پدر و مادر هر کدام چقدر ارث می برند؟
۲۰. طبقه نخست ارث چه کسانی هستند؟

۲۱. طبقه سوم ارث چه کسانی هستند؟

(و) تعریف اصطلاح

۲۲. متوفی :

۲۳. مورث :

۲۴. وارث :

۲۵. وراث :

۲۶. ماترک :

۲۷. دیون شرعی :

پاسخنامه درس ۱۰

جای خالی

۱. ارث

۲. یک چهارم ارثیه از ماترک

۳. دیون مالی

۴. نمی تواند

۵. قانون الهی / سلیقه او

صحیح یا غلط

۶. صحیح

۷. غلط

۸. غلط

۹. غلط

کوتاه پاسخ

۱۰. سهم ارث زنان نصف مردان تعیین شده است.

۱۱. طبقه نخست عبارت است از: پدر، مادر و فرزندان متوفی. در صورت فوت تمام فرزندان، نوادگان به جای آنها ارث می برند.

طبقه دوم تشکیل شده است از: پدربزرگ، مادربزرگ، خواهر و برادر و در صورتی که هیچ کدام از خواهران یا برادران میت

زنده نباشند، فرزندانشان جایگزین می شوند. ص ۷۰ کتاب درسی

۱۲. همسر (زوج) - همسر (زوجه) - پدر و مادر - فرزندان ص ۶۸ کتاب درسی

ص ۷۱ کتاب درسی

ص ۶۷ کتاب درسی

ص ۶۸ کتاب درسی

ص ۶۸ کتاب درسی

ص ۶۸ کتاب درسی

ص ۶۸ کتاب درسی

ص ۷۰ کتاب درسی

ص ۶۷ کتاب درسی

ص ۶۸ کتاب درسی

ص ۷۰ کتاب درسی

۱۳. همه ماترک به فرزند فوت نشده تعلق می گیرد و به وراثت فرزندان فوت شده یا نوه ها سهمی تعلق نمی گیرد. ص ۷۰ کتاب

۱۴. یک هشتم ارثیه ماترک؛ و در صورت نداشتن فرزند، یک چهارم آن به زن می رسد. ص ۶۸ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۵. تقسیم ارث، پس از کسر هزینه های کفن و دفن و پرداخت دیون مالی میت انجام می شود. این بدهی ها عبارت اند از: دیون

شرعی، مانند: خمس، زکات، کفارات روزه، هزینه حج نیابتی در صورتی که حج بر وی واجب بوده است، و بدهی مالی به افراد و سازمان ها. پس از پاک شدن مال از دیون شرعی و بدهی به مردم، نوبت به انجام وصیت متوفی می رسد؛ اگر متوفی وصیت مالی کرده باشد، به آن وصیت حداکثر تا ثلث ترکه عمل می شود. و اگر بیش از ثلث باشد، در صورت رضایت ورثه، به مازاد نیز عمل می شود. سپس باقیمانده اموال، مطابق قانون الهی بین وراثت تقسیم می شود. ص ۶۸ کتاب درسی

۱۶. وارثان به طور کلی به سه گروه تقسیم می شوند که هر گروه، «طبقه» نام دارد. تا زمانی که از هر طبقه حتی یک نفر وجود داشته

باشد، نوبت به طبقه بعد نمی رسد. طبقه نخست عبارت است از: پدر، مادر و فرزندان متوفی. در صورت فوت تمام فرزندان، نوادگان به جای آنها ارث می برند. طبقه دوم تشکیل شده است از: پدربزرگ، مادربزرگ، خواهر و برادر. و در صورتی که هیچ کدام از خواهران یا برادران میت زنده نباشند، فرزندانشان جایگزین می شوند. طبقه سوم متشکل از: عمو، عمه، دایی و خاله، و در صورت فوت همه، فرزندان آنها جایگزین می شوند. ص ۷۰ کتاب درسی

۱۷. در دین اسلام، مردان مسئول تأمین هزینه های افراد تحت تکفل خود هستند. زنان نیز می توانند در اجتماع، به کار و کسب

پیردازند، ولی وظیفه ای نسبت به تأمین هزینه های زندگی ندارند و درآمدها در اختیار خودشان است. بنابر این، در قوانین اسلامی، سهم ارث آنان نصف مردان تعیین شده است؛ البته این به معنای نصف شدن بهره زن نیست؛ زیرا گرچه مردان دو سوم دارایی را به ارث می برند و زنان فقط یک سوم، ولی سهم مردان نیز در زندگی مشترک در اختیار آنان قرار می گیرد؛ لذا این تقسیم ارث، عادلانه ترین روش تقسیم ارث است. ص ۷۱ کتاب درسی

۱۸. مناسب ترین روش حفظ دسترنج افراد و رعایت حقوق شخصی آنان پس از مرگ، انتقال اموال به خویشان درجه یک و تقسیم

«عادلانه» میان آنان است؛ زیرا «عزیزترین» اشخاص برای هر انسان و «دلسوزترین» افراد در حفظ دسترنج او اعضای خانواده او می باشند و دارایی انسان، دارایی خانواده نیز محسوب می شود. ص ۶۷ کتاب درسی

پاسخ دهید

۱۹. هر کدام یک ششم ماترک را به ارث می برند. ص ۶۸ کتاب درسی

۲۰. پدر، مادر و فرزندان متوفی. در صورت فوت تمام فرزندان، نوادگان به جای آنها ارث می برند. ص ۷۰ کتاب درسی

۲۱. عمو، عمه، دایی و خاله، و در صورت فوت همه، فرزندان آنها جایگزینشان می شوند. ص ۷۰ کتاب درسی

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۱۰)

تعریف اصطلاح

۲۲. فرد فوت شده

ص ۶۷ کتاب درسی

۲۳. فرد متوفی که دیگران از او ارث می برند.

ص ۶۷ کتاب درسی

۲۴. فردی که از متوفی ارث می برد.

ص ۶۷ کتاب درسی

۲۵. جمع وارث؛ به آن «ورثه» نیز می گویند.

ص ۶۷ کتاب درسی

۲۶. اموال باقیمانده از متوفی (پس از کسر دیون و سایر مخارج) ص ۶۷ کتاب درسی

۲۷. خمس، زکات، کفارات روزه، هزینه حج نیابتی در صورتی که حج بر وی واجب بوده است، و بدهی مالی به افراد و سازمان

ها. ص ۶۸ کتاب درسی

۱۸. شرایط خریدار و فروشنده را در هنگام معامله فقط نام ببرید.
 ۱۹. امام صادق (علیه السلام) در مورد فسخ کالا چه می فرمایند؟

(و) تعریف کنید

۲۰. قرارداد صحیح:
 ۲۱. معامله سلف:
 ۲۲. ارش:

پاسخنامه درس ۱۱

تستی

۱. گزینه «۱» ص ۷۴ کتاب درسی «تلاش برای کسب روزی حلال، در دین اسلام، عبادت محسوب می شود و افرادی که برای رفع نیاز خانواده از آسایش خود می گذرند، «مجاهد در راه خدا» به شمار می روند».
 ۲. گزینه «۲» ص ۷۶ کتاب درسی «شرایط خریدار و فروشنده: عقل - بلوغ - مالکیت - قصد جدی - اختیار»

جای خالی

۳. اعتباری ص ۷۴ کتاب درسی
 ۴. باطل است ص ۷۶ کتاب درسی
 ۵. نسیه / سلف ص ۷۵ کتاب درسی
 ۶. غلط ص ۷۶ کتاب درسی
 ۷. غلط ص ۷۵ کتاب درسی
 ۸. صحیح ص ۷۵ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۹. عدم انتقال مالکیت کالا و ثمن، بین فروشنده و خریدار ص ۷۵ کتاب درسی
 ۱۰. ۱- قبل از خروج دوطرف از محل معامله. ۲- ضرر و زیان قابل توجه یکی از دوطرف بر اثر بی اطلاعی یا فریب خوردن.
 ۳- معیوب بودن کالا؛ در این صورت، مشتری پس از اطلاع، یکی از سه کار را می تواند انجام دهد: فسخ و پس دادن کالا، رضایت دادن به همان کالای معیوب بدون دریافت مابه التفاوت، دریافت مابه التفاوت (ارش). ۴- شرط فسخ در ضمن قرارداد از سوی یکی از دوطرف. ۵- تأخیر بیش از سه روز در تحویل کالا. ۶- مغایرت داشتن وضعیت کالای تحویلی با مشخصات وصف شده. ص ۷۶ کتاب درسی

۱۱. اگر پس از آگاهی از بطلان قرارداد، یکی از دو طرف از بازگرداندن مال خودداری کند، «غصب» محسوب شده و مرتکب حرام شده است. ص ۷۵ کتاب درسی

۱۲. تحویل کالا و پول، به صورت همزمان ص ۷۵ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۳. سه گونه است: نقد: تحویل کالا و پول، به صورت همزمان نسبیه: تحویل کالا در زمان انعقاد قرارداد، و پرداخت مبلغ در زمان آینده سلف (پیش خرید): پرداخت مبلغ کالا در زمان انعقاد قرارداد و تحویل کالا در زمان آینده. ص ۷۵ کتاب درسی

۱۴. تلاش برای کسب روزی حلال، در دین اسلام، عبادت محسوب می شود و افرادی که برای رفع نیاز خانواده از آسایش خود می گذرند، «مجاهد در راه خدا» به شمار می روند. پیامبر خدا می فرمایند: «الکاد علی عیاله من حلال کالمجاهد فی سبیل الله» ص ۷۴ کتاب درسی

۱۵. در این صورت، مشتری پس از اطلاع، یکی از سه کار را می تواند انجام دهد: فسخ و پس دادن کالا، رضایت دادن به همان کالای معیوب بدون دریافت مابه التفاوت، دریافت مابه التفاوت (أرش) ص ۷۶ کتاب درسی

۱۶. مالک حقیقی تمام عالم، خداوند است. انسان ها مالک «اعتباری» اموال خود هستند و وظیفه دارند که به طور صحیح از آن ها استفاده کنند نه اسراف کنند و نه بخل بورزند، و نه از مقصد اصلی خویش و یاد خدا غافل شوند و حتی از کسب روزی و خدا را طلب کنند نه دنیا را که در این صورت تجارت آن ها از یاد خدا غافل نمی کند. ص ۷۴ کتاب درسی

۱۷. شرایط خریدار و فروشنده: عقل - بلوغ - مالکیت - قصد جدی - اختیار ص ۷۶ کتاب درسی

۱۸. هر مسلمانی کالای فروخته شده را از خریدار پشیمان پس بگیرد، خداوند سبحان در روز قیامت اشتباهات او را نادیده می گیرد. ص ۷۶ کتاب درسی

تعریف کنید

۱۹. قرارداد صحیح، قراردادی است که طبق شروط لازم در اسلام منعقد شده باشد، و در نتیجه، مالکیت کالا از فروشنده به خریدار و مالکیت پول (ثمن) از خریدار به فروشنده منتقل گردد. ص ۷۵ کتاب درسی

۲۰. پرداخت مبلغ کالا در زمان انعقاد قرارداد و تحویل کالا در زمان آینده ص ۷۵ کتاب درسی

۲۱. مابه التفاوت (أرش) ص ۷۶ کتاب درسی

الف) جای خالی

۱. رسول خدا فرمود: عبادت دارد و برترین آن است.
۲. سحر که با انجام اعمال شیطانی در جسم و روح شخص سحر شده اثر می گذارد از نظر اسلام است.
۳. معاملات در قرآن و روایات از شدیدترین گناهان کبیره است.
۴. خرید و فروش ابزار و آلات قمار است.
۵. فیلتر شکن اینترنت و دریافت کننده ماهواره بنا بر فتوای مراجع تقلید است.
۶. انتشار غیرقانونی محصولات مجاز.....

ب) صحیح و غلط

۷. قبول قرارداد ربوی و دادن ربا با هر توجیه یا بهانه ای حرام است.
۸. چون شعبده بازی امروزه بیشتر برای سرگرم کردن مردم استفاده می شود، حرام است.
۹. حرمت ربا در جایی است که کالا در برابر کالا قرار می گیرد.
۱۰. خرید و فروش سگ نگهبان یا شکاری جایز است.
۱۱. فروش وسایلی که اختصاص به استفاده در کار حرام دارند حتی به قصد استفاده حلال هم حرام است.
۱۲. اسلام شعبده بازی و جادوگری را ممنوع کرده و در آمد حاصل از آن را حرام می داند.

ج) کوتاه پاسخ

۱۳. دو مورد از معاملات حرام را نام ببرید.
۱۴. یک مثال برای غش در معامله بنویسید.
۱۵. انواع ربا را نام ببرید؟
۱۶. در چه صورت تولید فیلم و آلبوم موسیقی جایز نیست؟
۱۷. ربا را تعریف کنید.
۱۸. شعبده بازی و جادوگری چه حکمی دارد و درآمد حاصله از آن چه حکمی دارد؟
۱۹. حرام و جایز بودن موارد زیر را مشخص کنید؟

الف) خرید و فروش خون جهت استفاده در مصارف پزشکی و نجات جان بیمار:

ب) خرید و فروش مشروبات الکلی:

ج) خرید و فروش گوشت های ذبح شده به طریق غیر اسلامی:

د) خرید و فروش و نگهداری سگ نگهبان:

د) پاسخ کامل

۲۰. آثار زیان بار ربا در جامعه را بنویسید.
۲۱. ربا در لغت به چه معناست؟ و فلسفه تحریم ربا در اسلام چیست؟
۲۲. ربای قرضی چیست و چه حکمی دارد؟
۲۳. انواع معاملات حرام را نام برده و یکی را به اختیار توضیح دهید:
۲۴. تقلب در کالا یا پول و غش در معامله را توضیح دهید؟
۲۵. به چه دلیل اسلام شعبده بازی، سحر و مانند آن را حرام اعلام نموده است؟
۲۶. معنای ربا را در لغت و اصطلاح توضیح دهید؟
۲۷. حکم موارد زیر و دلیل آن را بنویسید.
- الف: استفاده از فیلتر شکن ب: خرید و فروش خون

پاسخنامه درس ۱۲

جای خالی

۷۰.۱ جزء / کسب حلال	ص ۷۹ کتاب درسی
۲. حرام	ص ۸۱ کتاب درسی
۳. ربوی	ص ۸۰ کتاب درسی
۴. حرام	ص ۸۱ کتاب درسی
۵. حرام	ص ۸۲ کتاب درسی
۶. جایز نیست	ص ۸۰ کتاب درسی
<u>صحیح یا غلط</u>	
۷. صحیح	ص ۸۰ کتاب درسی
۸. غلط	ص ۸۱ کتاب درسی
۹. صحیح	ص ۸۴ کتاب درسی
۱۰. صحیح	ص ۸۲ کتاب درسی
۱۱. صحیح	ص ۸۲ کتاب درسی
۱۲. صحیح	ص ۸۱ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۱۳. ۱. تقلب در کالا یا پول و غش در معامله ۲. ربا ۳. تولید، توزیع، خرید و فروش مطالب گمراه کننده و باطل و یا غیرمجاز
 ۴. شعبده بازی، سحر و مانند آن ۵. ابزار و آلات قمار، ماهواره و دیگر ابزار مشترک غالب در حرام ۶. خرید و فروش مواد حرام و نجس
 ص ۸۰ و ۸۱ و ۸۲ کتاب درسی

۱۴. اضافه کردن آب در شیر، آمیختن برنج بد با خوب، مخلوط کردن روغن نباتی با روغن حیوانی. ص ۸۰ کتاب درسی

۱۵. ۱. ربا در داد و ستد ۲. ربا در قرض ص ۸۴ کتاب درسی

۱۶. در صورتی که موجب شک در اعتقادات دینی نگردد و نیز مطالب منحرف کننده فکری یا اخلاقی که منجر به بی توجهی یا سهل انگاری نسبت به دین و احکام آن نشود. ص ۸۰ کتاب درسی

۱۷. ربا به معنای زیادی، و در اصطلاح عبارت است از دریافت بیش از حق خود در داد و ستد یا قرض. ص ۸۰ کتاب درسی

۱۸. اسلام شعبده بازی و جادوگری را ممنوع کرده و درآمد حاصله از انجام یا آموزش آن را حرام کرده است. ص ۸۱ کتاب

۱۹. الف (جایز است) ب (حرام است) ج (حرام است) د (جایز است) ص ۸۲ کتاب درسی

پاسخ کامل

۲۰. آثار زیانبار ربا، اساس دین و زندگی انسانی را از بین می برد؛ رباخوار با گرفتن پول بلاعوض از دیگران، خون فقیران را در شیشه می کند و با افزایش روزانه ثروت خود، به اختلاف طبقاتی و دشمنی دامن می زند، و با از بین بردن روحیه شفقت و مهربانی باعث تشدید اختلاف و ناامنی در جامعه و ترویج مادی گرایی می شود. ص ۸۳ کتاب درسی

۲۱. ربا به معنای زیادی، و در اصطلاح عبارت است از دریافت بیش از حق خود در داد و ستد یا قرض. ربا، اساس دین و زندگی انسانی را از بین می برد؛ فرد رباخوار به جای کار و تلاش برای تولید، تهیه و توزیع کالا در میان جامعه، و شرکت در سود و زیان ناشی از تجارت، با سرمایه ای که در دست وی به امانت است و وظیفه دارد آن را به نفع خود و جامعه خویش صرف نماید، مبادرت به سوء استفاده کرده و به هنگام احتیاج دیگران به آن سرمایه، زیادتز از آنچه را می دهد طلب می کند. انسان رباخوار به ثروت اندوزی می پردازد و افراد ضعیف روز به روز فقیرتر گشته و این امر موجب سلطه وی بر مردم می شود. ص ۸۰ و ۸۳ کتاب درسی

۲۲. عبارت است از قرض دادن به دیگری، به شرط دریافت مبلغی زیادتز؛ خواه به طور صریح شرط کنند، یا پرداخت قرض مبتنی بر آن باشد. این نوع ربا شدیداً حرام است. ص ۸۴ کتاب درسی

۲۳. ۱- تقلب در کالا یا پول، و غش در معامله: از دیگر موارد معاملات حرام، فریب مشتری یا خریدار است؛ غش در داد و ستد به معنای آمیخته کردن جنس نامرغوب با مرغوب، بدون اطلاع مشتری است؛ مانند اضافه کردن آب در شیر، آمیختن برنج بد با خوب، مخلوط کردن روغن نباتی با روغن حیوانی. ۲- ربا: معاملات ربوی، در قرآن و روایات، از شدیدترین گناهان کبیره

است. ربا به معنای زیادی، و در اصطلاح عبارت است از دریافت بیش از حق خود در داد و ستد یا قرض. همان طور که گرفتن ربا از دیگران حرام است، قبول قرارداد ربوی و دادن ربا نیز با هر توجیه یا بهانه‌ای، حرام است. ۳- تولید، توزیع، خرید و فروش مطالب گمراه کننده و باطل و یا غیرمجاز: شامل کتب، نشریات، نرم افزار، فیلم های مبتذل، آلبوم های موسیقی و دیگر محصولات فرهنگی که موجب شک در اعتقادات دینی گردد و نیز مطالب منحرف کننده فکری یا اخلاقی که منجر به بی توجهی یا سهل انگاری نسبت به دین و احکام آن شود. همچنین انتشار غیرقانونی محصولات مجاز، جایز نیست. ۴- شعبده بازی، سحر و مانند آن: کافران، پیامبران را ساحر معرفی می کردند و معجزه را نوعی تردستی یا جادوگری می پنداشتند. اسلام جهت جلوگیری از سوء استفاده افراد فرصت طلب در فریب مردم، یا القای شک و تردید در باورهای آنان، شعبده بازی و جادوگری را ممنوع کرده و درآمد حاصله از انجام یا آموزش آن را حرام کرده است. ۵- ابزار و آلات قمار، ماهواره و دیگر ابزار مشترک غالب در حرام: برخی وسایل، اختصاص به استفاده در کار حرام دارند؛ مانند آلات قمار، و برخی مشترک اند. خرید و فروش ابزار مشترک به افرادی که قصد استفاده حرام از آن را دارند «گناه» محسوب می شود؛ مانند فروش انگور به کسی که قصد تولید شراب از آن دارد. خرید و استفاده از وسایلی که معمولاً استفاده غیر حلال از آنها می شود، حتی به قصد استفاده حلال از آن نیز جایز نیست؛ مانند ظروف مخصوص مشروبات الکلی یا ابزارهایی مانند فیلترشکن اینترنت، و دریافت کننده ماهواره که چون می تواند موجب انحراف خانواده و فرزندان شود، بنابر فتوای مراجع تقلید حرام است. ۶- خرید و فروش مواد حرام و نجس: شامل گوشت خوک، گوشت مردار، گوشت های ذبح شده به طریقه غیراسلامی و مشروبات الکلی. ص ۸۰-۸۲ کتاب ۲۴. از دیگر موارد معاملات حرام، فریب مشتری یا خریدار است؛ غش در داد و ستد به معنای آمیخته کردن جنس نامرغوب با

مرغوب، بدون اطلاع مشتری است ص ۸۰ کتاب درسی

۲۵. کافران، پیامبران را ساحر معرفی می کردند و معجزه را نوعی تردستی یا جادوگری می پنداشتند. اسلام جهت جلوگیری از سوء استفاده افراد فرصت طلب در فریب مردم، یا القای شک و تردید در باورهای آنان، شعبده بازی و جادوگری را ممنوع کرده و درآمد حاصله از انجام یا آموزش آن را حرام کرده است. ص ۸۱ کتاب درسی

۲۶. ربا به معنای زیادی، و در اصطلاح عبارت است از دریافت بیش از حق خود در داد و ستد یا قرض. ص ۸۰ کتاب درسی
۲۷. الف) حرام است / موجب انحراف خانواده و فرزندان شود ب) جایز است / جهت استفاده در مصارف پزشکی و نجات جان بیماران. ص ۸۲ کتاب درسی

الف) تستی

۱. یعنی در راه خدا مال خود را از مالکیت شخصی خارج و استفاده از آن عمومی کنیم.

۱- هبه ۲- وقف ۳- قرض ۴- رهن

۲. قراردادی است که مطابق آن طلبکار از بدهکار چیزی را می گیرد.

۱- وکالت ۲- صلح ۳- ضمان ۴- رهن

۳. شخصی مال خود را به طور مجانی و بدون گرفتن عوض به دیگری ببخشد و تملیک کند.

۱- هبه ۲- انتقال ۳- قرض ۴- اجاره

۴. عقدی که مطابق آن حق بهره برداری از منافع کالا یا کار انسان در مدت مشخص به شخص دیگر واگذار شده و در قبال آن

مبلغی دریافت می گردد.

۱- صلح ۲- مضاربه ۳- اجاره ۴- رهن

۵. هدیه دادن به خویشان در اسلام از کدام موارد زیر محسوب می شود و پذیرش رشوه به عنوان هدیه چه حکمی دارد؟

۱) صلح - جایز نیست ۲) نیکی به مسلمان - حرام است

۳) معامله - جایز است ۴) عبادت - جایز نیست

ب) جای خالی

۶. قرض گرفتن از دیگران در صورت عدم ضرورت..... است.

۷. قرض دادن به دو صورت..... و..... است.

ج) صحیح و غلط

۸. نحوه استفاده از انفال از طریق مشورت پیامبر با مردم مشخص می شود.

د) کوتاه پاسخ

۹. در حال حاضر اختیار انفال در دست کیست؟

۱۰. معنای انفال در لغت و اصطلاح فقه را بنویسید.

۱۱. اگر قرض دهنده شرط کند که بیش از آن مقدار که پرداخت کرده دریافت کند حتی اگر مقدار آن را مشخص نکند چه

حکمی دارد؟

ه) پاسخ کامل

۱۲. اجاره را تعریف کرده و انواع آن را بنویسید؟

۱۳. هبه را تعریف کرده و نتیجه آن را بنویسید.

۱۴. منظور از رهن چیست؟

۱۵. اهمیت و حکم قرض دادن و قرض گرفتن در اسلام را بنویسید. قرض دادن به چند صورت است؟

۱۶. علت برتری قرض دادن نسبت به صدقه و کمک مالی چیست؟

۱۷. انفال، چه چیزهایی را شامل می شود و اختیار انفال دست کیست؟

۱۸. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) در مورد هبه و هدیه دادن چه می فرمایند.

ز) وصل کنید

۱۹. منابع طبیعی مانند جنگل ها مراتع در اختیار حکومت اسلامی است. الف) هبه

۲۰. شخصی مال خود را به طور مجانی و بدون گرفتن عوض، به دیگری ببخشد. ب) رهن

۲۱. شخصی در مقابل دریافت مال، پرداخت همان مال یا قیمت آن را به وی بر عهده می گیرد. ج) انفال

۲۲. اگر مال خود را از مالکیت شخصی خارج کنیم و آن را به استفاده عمومی در بیاوریم. د) وقف

۲۳. قراردادی که طلبکار از بدهکار چیزی گرو می گیرد و تازمان دریافت طلبش، آن را به امانت نزد خود نگه می دارد. ه) قرض

پاسخنامه درس ۱۳

تستی

۱. گزینه «۲» ص ۸۶ کتاب درسی «وقف یعنی در راه خدا، مال خود را از ملکیت شخصی خارج و استفاده از آن را عمومی کنیم»

۲. گزینه «۴» ص ۹۰ کتاب درسی «رهن قراردادی است که مطابق آن، طلبکار از بدهکار چیزی را گرو می گیرد.»

۳. گزینه «۱» ص ۸۷ کتاب درسی «هبه یا هدیه عبارت است از اینکه شخصی مال خود را به طور مجانی و بدون گرفتن عوض، به

دیگری ببخشد و تملیک کند.»

۴. گزینه «۳» ص ۹۱ کتاب درسی «اجاره عقدی است که مطابق آن، حق بهره برداری از منافع کالا یا کار انسان، در مدت مشخص،

به شخص دیگر واگذار شده و در قبال آن، مبلغ معینی دریافت می گردد.»

۵. گزینه «۱» ص ۸۷ کتاب درسی «هدیه دادن به ویژه به خویشان و اقوام، بسیار سفارش شده و از موارد صله رحم است. پذیرفتن

هدیه و رد نکردن آن نیز جزو تأکیدات اسلام است، اما پذیرش رشوه به نام هدیه جایز نیست.»

جای خالی

۶. مکروه و ناپسند ص ۸۹ کتاب درسی

۷. مدت دار و بدون مدت ص ۸۹ کتاب درسی

صحیح یا غلط

۸. غلط ص ۸۶ کتاب درسی

کوتاه پاسخ

۹. مالکیت آن در اختیار حکومت اسلامی است ص ۸۶ کتاب درسی
۱۰. انفال از لحاظ لغوی جمع نفل و به معنای بخشش است و در اصطلاح فقهی عبارت است از منابع طبیعی که در اختیار کشور و جامعه اسلامی قرار دارد. ص ۸۶ کتاب درسی
۱۱. ربا و از گناهان کبیره است ص ۸۹ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۲. عقدی است که مطابق آن، حق بهره برداری از منافع کالا یا کار انسان، در مدت مشخص، به شخص دیگر واگذار شده و در قبال آن، مبلغ معینی دریافت می گردد. اجاره بر دو نوع است: ۱- منافع کالا؛ مانند اجاره ملک، ماشین و مانند آن. ۲- کار و تلاش انسان؛ مانند استفاده از خدمات کارمندان و کارگران. ص ۹۱ کتاب درسی
۱۳. هبه یا هدیه عبارت است از اینکه شخصی مال خود را به طور مجانی و بدون گرفتن عوض، به دیگری ببخشد و تملیک کند. هدیه دادن موجب افزایش محبت و رفع کدورت می گردد. ص ۸۷ کتاب درسی
۱۴. رهن قراردادی است که مطابق آن، طلبکار از بدهکار چیزی را گرو می گیرد و تا زمان دریافت طلبش آن را به امانت نزد خود نگهداری می کند؛ مانند اینکه بانک در قبال پرداخت وام، سند منزل را گرو بگیرد و نزد خود نگاه دارد. ص ۹۰ کتاب درسی
۱۵. گره گشایی از کار دیگران و قرض دادن به کسی که نیازمند آن باشند، مورد سفارش اسلام و دارای اجر فراوان است. البته قرض گرفتن از دیگران در صورت عدم ضرورت، مکروه و ناپسند است. قرض دادن به دو صورت است: «مدت دار» و «بدون مدت». ص ۸۹ کتاب درسی
۱۶. علت برتری قرض نسبت به صدقه این است که قرض بعد از رفع مشکل یک نفر دو مرتبه به شخص قرض دهنده برمی گردد و شخص دوباره می تواند یا خودش از آن استفاده کرده یا در اختیار نیازمند دیگری قرار دهد تا نیازش رفع شود.
۱۷. منابع طبیعی که در اختیار کشور و جامعه اسلامی قرار دارد؛ مانند جنگل ها و معادن و دریاها. این موهبت های خدادادی، اموال عمومی و مالکیت آن در اختیار حکومت اسلامی است تا در ضرورت های اجتماعی و مصالح جامعه به کار گرفته شود. ص ۸۶
۱۸. به یکدیگر هدیه دهید و محبت کنید؛ به همدیگر هدیه دهید که موجب رفع کینه و کدورت می شود. ص ۸۷ کتاب درسی

وصل کنید

۱۹. ← ج ص ۸۶ کتاب درسی
۲۰. ← الف ص ۸۷ کتاب درسی
۲۱. ← ه ص ۸۹ کتاب درسی
۲۲. ← د ص ۸۶ کتاب درسی

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۱۳)

ص ۹۰ کتاب درسی

۲۳ ← ب

الف) تستی

۱. کدام مورد زیر در زمینه صلح صحیح می باشد؟
- ۱) وقتی دو نفر شریک در یک زمینه به رضایت طرفینی رسیده باشند و آشتی کنند.
- ۲) در معاملاتی که ابهام وجود دارد طرفین توافق کرده حق احتمالی خود را ببخشند.
- ۲..... عبارت است از به عهده گرفتن بدهی فردی دیگر که اگر او پرداخت نکرد، ضامن پرداخت کند.
- ۱) صلح ۲) مضاربه ۳) جعاله ۴) ضمان

ب) جای خالی

۳. به فردی که انجام برخی از کارهای خود را به او واگذار می کنیم می گوئیم.
- ۴..... به شیء پیدا شده ای گفته می شود که مالک آن مشخص نیست.
۵. به قراردادی یک طرفه که در قبال انجام کار به فرد پاداش می دهند ----- می گویند.

ج) صحیح و غلط

۶. لقطه به شیء پیدا شده ای گفته می شود که مالک آن مشخص نیست.
۷. موکل هر زمان که بخواهد می تواند وکیل خود را عزل کند.
۸. اختیارات وکیل مطابق توافق بین او و موکل است و نباید از آن تخطی کند.
۹. در مضاربه اگر مبلغی به عنوان سود تعیین شود ربا محسوب می شود.

د) کوتاه پاسخ

۱۰. مضاربه را تعریف کنید.
۱۱. برای وکالت یک مثال بنویسید.
۱۲. ضمان چیست؟

ه) پاسخ کامل

۱۳. لقطه را تعریف کرده و حکم آن را بنویسید؟
۱۴. مضاربه با ربا چه تفاوتی دارد؟ توضیح دهید.
۱۵. در اصطلاح اقتصادی مضاربه به چه معناست؟
۱۶. وکالت چیست؟ تفاوت آن را با وصیت بنویسید.
۱۷. تعریف ضمان و جعاله را جداگانه بنویسید؟
۱۸. قرارداد مضاربه را تعریف کرده و تفاوت آن را با ربا توضیح دهید؟

و) وصل کردنی

۱۹. شیء پیدا شده ای که صاحب آن مشخص نیست
۲۰. قرارداد همکاری بین دو نفر که سرمایه از یکی و کار از دیگری

ح) تعریف کنید

۲۱. ضمان:
۲۲. جعاله:
۲۳. لقطه:
۲۴. صلح:

پاسخنامه درس ۱۴

تستی

۱. گزینه (۲) ص ۹۴ کتاب درسی «در امور روزانه و داد و ستدها گاهی ابهام یا اختلاف نظر پیش می آید و تعیین حق طرفین دشوار یا غیرممکن می شود. در این موارد بهترین راه، «مصالحه» و رضایت طرفینی است.»
۲. گزینه (۴) ص ۹۴ کتاب درسی «ضمان عبارت است از به عهده گرفتن بدهی فردی دیگر که اگر او پرداخت نکرد، ضامن پرداخت کند.»

جای خالی

۳. وکیل
۴. لقطه
۵. جعاله
صحیح یا غلط
۶. صحیح
۷. صحیح
۸. صحیح
۹. صحیح

کوتاه پاسخ

۱۰. مضاربه عبارت است از قرارداد همکاری بین دو نفر به گونه ای که یکی عهده دار سرمایه و دیگری عهده دار کار می شود و سود و زیان میان آن دو به نسبتی که توافق می کنند تقسیم می گردد.
ص ۹۳ کتاب درسی

۱۱. کسی را مأمور فروش منزل خود کنیم تا از طرف ما خانه را به قیمت مناسب بفروشد. ص ۹۳ کتاب درسی

۱۲. ضمان عبارت است از به عهده گرفتن بدهی فردی دیگر که اگر او پرداخت نکرد، ضامن پرداخت کند. ص ۹۴ کتاب درسی

پاسخ کامل

۱۳. لقطه به شیء پیدا شده ای گفته می شود که مالک آن مشخص نیست؛ مانند اشیای جامانده، یا مسروقه ای که در اماکن عمومی

یا شخصی پیدا می شود. در صورت برداشتن، شخص ضامن نگهداری و رساندن آن به مالک اصلی خواهد بود. ص ۹۵ کتاب

۱۴. مضاربه عبارت است از قرارداد همکاری بین دو نفر به گونه ای که یکی عهده دار سرمایه و دیگری عهده دار کار می شود و

سود و زیان میان آن دو به نسبتی که توافق می کنند تقسیم می گردد. از آنجا که میزان سود در فعالیت های اقتصادی نامعلوم

است، طرفین باید چگونگی تقسیم سود را به صورت درصدی از سود نهایی تعیین نمایند و اگر مبلغ مشخصی را به عنوان سود

تعیین کنند، ربا می شود. ص ۹۳ کتاب درسی

۱۵. مضاربه عبارت است از قرارداد همکاری بین دو نفر به گونه ای که یکی عهده دار سرمایه و دیگری عهده دار کار می شود و

سود و زیان میان آن دو به نسبتی که توافق می کنند تقسیم می گردد. ص ۹۳ کتاب درسی

۱۶. وکالت عبارت است از قراردادی که مطابق آن، انجام برخی از کارهای خود را به دیگری واگذار کنیم. تفاوت عمده وکالت

با وصایت در این است که وصی بعد از مرگ تصمیمش نفوذ دارد ولی وکیل فقط در حین حیات موکل تصمیمش نافذ است

و بعد از مرگ وکالتش ابطال می شود. ص ۹۳ کتاب درسی

۱۷. ضمان: ضمان عبارت است از به عهده گرفتن بدهی فردی دیگر که اگر او پرداخت نکرد، ضامن پرداخت کند. (ص ۹۴) جعاله:

نوعی قرارداد یک طرفه است که فرد متعهد می شود به هر شخصی که کار موردنظر او را انجام دهد، پاداش معینی پرداخت

کند. (ص ۹۶)

۱۸. مضاربه عبارت است از قرارداد همکاری بین دو نفر به گونه ای که یکی عهده دار سرمایه و دیگری عهده دار کار می شود و

سود و زیان میان آن دو به نسبتی که توافق می کنند تقسیم می گردد. از آنجا که میزان سود در فعالیت های اقتصادی نامعلوم

است، طرفین باید چگونگی تقسیم سود را به صورت درصدی از سود نهایی تعیین نمایند و اگر مبلغ مشخصی را به عنوان سود

تعیین کنند، ربا می شود. ص ۹۳ کتاب درسی

وصل کنید

۱۹. ← ۲ ص ۹۵ کتاب درسی

۲۰. ← ۱ ص ۹۳ کتاب درسی

تعریف کنید

۲۱. ضمان عبارت است از به عهده گرفتن بدهی فردی دیگر که اگر او پرداخت نکرد، ضامن پرداخت کند. ص ۹۴ کتاب درسی

نام کتاب: احکام (۲)

نام درس: درس (۱۴)

۲۲. نوعی قرارداد یک طرفه است که فرد متعهد می شود به هر شخصی که کار مورد نظر او را انجام دهد، پاداش معینی پرداخت کند.
ص ۹۶ کتاب درسی

۲۳. لقطه به شیء پیدا شده ای گفته می شود که مالک آن مشخص نیست.
ص ۹۵ کتاب درسی

۲۴. در امور روزانه و داد و ستدها گاهی ابهام یا اختلاف نظر پیش می آید و تعیین حق طرفین دشوار یا غیرممکن می شود. در این موارد بهترین راه، «مصالحه» و رضایت طرفینی است.
ص ۹۴ کتاب درسی